

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inserati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni javek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 141.
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

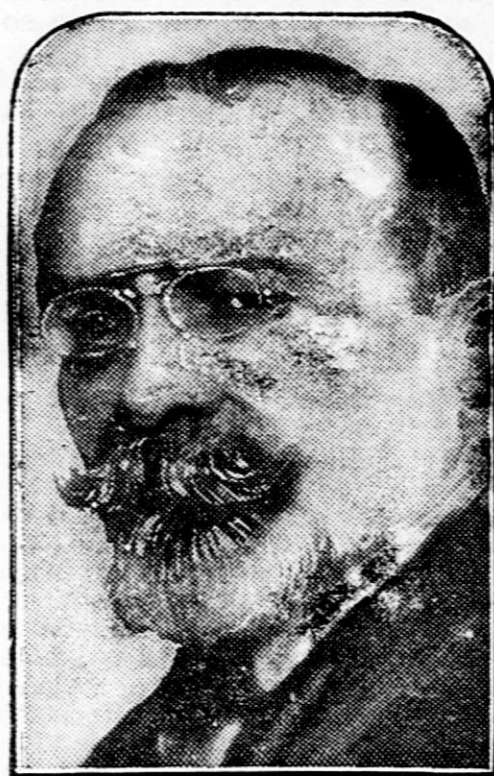
PRVI URADNI POSET FRANCOSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Jutri prispe v Beograd francoski zunanji minister Louis Barthou, da uradno obišče Jugoslavijo — Pripravljajo mu svečan sprejem

Beograd, 23. junija. r. Z največjo radostjo pričakuje jugoslovenska prestolnica prvi uradni poset državnika in šefa zunanje politike francoske republike, velike zaveznice in prijateljice Jugoslavije. G. Louis Barthou se je danes poslovil od Rumunov in se bo popoldne vrnil na jugoslovenski parnik, ki mu je prišel nasproti do Oršave. Tu ga je danes dopoldne pozdravil pomočnik zunanjega ministra g. dr. Purić, z njim pa so prispe, da pozdravijo velikega francoskega državnika na meji, tudi francoski poslanik g. Naggyar, zastopnik tiskovnega urada ter številni jugoslovenski novinarji. S parnikom bo potoval g. Barthou do Beograda, kamor prispe jutri popoldne okrog 17. Na čast odličnemu gostu se bo vršila skupna seja Narodnega predstavništva, g. Barthou pa bo sprejet tudi v posebni avdijenci pri Nj. Vel. kralju. V Beogradu ostane tri dni ter bo imel pri tej priliki tudi važne politične razgovore z zunanjim ministrom g. Jevtičem.

Po posetu v Bukarešti

Pariz, 23. junija. AA. Svojni pariški listi skušajo napraviti bilanco Barthoujevega obiska v Bukarešti in hkratu izražajo prepričanje, da bo g. Barthou, ki se pripelje v nedeljo v Beograd, doživel v jugoslovenski prestolnici prav tako navdušen sprejem kakor v Bukarešti. Listi posebno poudarjajo, da je Barthoujevo bivanje v Bukarešti bilo priložnost za odlične izjave proti kakršnikoli reviziji mirovnih pogojev, tako s strani Francije, kakor tudi vseh članov Male antante. Listi naglašajo, da so Madžari sami dali povod, da je Bukarešta na tako nedvoumen način naglasila protirevizionistično stališče Francije in Male antante. V zvezi

Louis Barthou

s tem danes v Parizu govore, da bo madžarsko stališče mnogo pripomoglo k še večjemu zblizanju med državami Male antante.

Glede Barthoujevega odhoda v Beograd prinašajo listi že zdaj program bivanja francoskega zunanjega ministra v jugoslovenski prestolnici. »Liberte« priobčuje poročilo svojega posebnega dopisnika iz Beograda, v katerem pravi, da jugoslovenska prestolnica in jugoslovenski narod že zdaj pripravljata najprijetnejši sprejem g. Louisu Barthouju, prvemu francoskemu zunanjemu ministru, ki bo uradno obiskal Jugoslavijo.

Izjava kralja Karola

Pariz, 23. junija. AA. Havas poroča iz Bukarešte: Kralj Karol je sprejel posebno poročevalca »Matina« in mu dal tole izjavo:

Obisk g. Barthouja je postal spričo okoliščin velik zgodovinski dogodek, čigar mednarodni odmevi bodo, trdno upam in želim, zelo blagodejni. Zvestoba Rumunije do Francije se je pri tej priliki pokazala na veličasten način, in tudi mi smo od Francije isto doživeli. Ta grandiozna manifestacija bo, prepričan sem, prinesla mnogo luči v evropske odnose. Ni me strah ponavljati: Velika, zelo velika ljubezen me veže s Francijo. Teža ne boste mogli nikoli zaradi poudariti, zakaj obstoj Francije je ena izmed največjih dobrot človeštva.

Titulescu o posetu

Zunanji minister Titulescu je pa izjavil dopisniku »Figara«: Srečen in globoko presunjen sem nad vseobčim navdušenjem, s katerim je Rumunija sprejela g. Barthouja. Zadnje tri dni je bil praznik za vso Rumunijo. Dobro poznam nepozabno doživljeno teh dni. Priznam, da je spretna propaganda nekoliko skalila duhove, ko je zasedla dvome in pomisleke tam, kjer bi moralo vladati najpopolnejše zaupanje. Danes so pa sanje tistih, ki so hoteli v kalnem ribariti, porušene.

Kralj Karol poseti Pariz

Bukarešta, 23. junija. g. Francoski zunanji minister Barthou je v imenu francoske vlade povabil rumunskega kralja Karola k oficijelnemu posetu v Pariz. Kralj Karol je sprejel to povabilo ter bo najbrže meseca oktobra odpotoval v francosko prestolnico.

JNS in bojvništvo

Klub senatorjev in poslancev JNS je najodločnejše obsodil razdiralno delo političnih demagogov

Beograd, 23. junija. r. Na včerajšnji seji je klub narodnih poslancev in senatorjev JNS končal svojo razpravo o političnem in gospodarskem položaju. Zaključno sejo je otvoril predsednik vlade in šef stranke g. Nikola Uzunović z daljšim govorom, v katerem je povzel potek cele razprave in predvsem naglasil sklep, da noben član JNS ne more sodelovati v akcijah in pokrepih, ki pod lažnim patriotizmom zanašajo med narod samo zmedo, razdor in nezaupanje. Ugotovili smo, da je dejal med drugim, da neke politične organizacije razvijajo med narodom politične akcije brez potrebne zakonite odobritve, razbijajo slogo ter se jejo nezaupanje in razdor. To delo bi bilo lahko tudi dobronamerno, toda če je njegov rezultat le razbijanje konstruktivnega dela in narodne sloge, mu ni več mesta med narodom, niti ga morejo pristojne oblasti še nadalje odobravati. Vesel sem, da lahko ugotovim, da smo v tem pogledu vsi soglasni.

Na položaju, na katerem se nahajam, je nadaljeval g. Uzunović, moram ponovno naglasiti z vso odločnostjo, da so neosnovane in brez vsake stvarne podlage vse vesti in kombinacije o neki izpremembi režima in sistema v državi. Če samo protislovje teh vesti dokazuje njihovo popolno neosnovanost. Ni prav nikakega razloga za kakršnekoli izpremembe, ki bi bile v nasprotju z ustavo. JNS edina ima danes vse kvalifikate, ki jo usposobljajo za delo v čuvanju naših najvišjih idealov, to je narodnega in državnega edinstva. Spričo popolne harmonije, ki vlada v vrstah narodnih poslancev in senatorjev, sem prepričan, da bo naše notranje delo kronano s prav tako lepimi uspehi, kakor je bilo kronano naše delo na polju zunanje politike.

V svojem nadaljnjem govoru je g. Uzunović pojasnil dosedanje taktiko vodstva stranke napram takim ilegalnim strankarsko-političnim pokretom ter izjavil, da so ti pokreti le še bolj strnili vrste JNS. V smislu vseh govorov, ki so bili izrečeni na štiridnevnem posvetovanju kluba poslancev in senatorjev JNS, vanjo koncu včerajšnje seje g. Nikola Uzunović predlagal, da sprejme klub resolucijo, ki jo je nato prečital gene-

ralni tajnik JNS g. dr. Albert Kramer. Resolucija, ki je bila sprejeta z aklamacijo, pozdravlja sodelovanje vseh onih pravih jugoslovenskih organizacij, kakor so Sokol kraljevine Jugoslavije, Narodna odbrana itd., ki širijo med narodom idejo narodnega in državnega edinstva, odločno pa obsodijo vse ilegalne lažipatriotske pokrete. Resolucija se glasi:

Resolucija

Klub senatorjev in narodnih poslancev Jugoslovenske nacionalne stranke je na svojih sejah dne 19., 20., 21. in 22. junija pod predsedstvom šefa stranke g. Nikole Uzunovića razpravljal o splošnem političnem položaju v državi in o perečih vprašanjih strankarskega in parlamentarnega dela; sprejel je naslednje ugotovitve in sklepe:

- 1) Klub senatorjev in narodnih poslancev JNS soglasno odobrava izvajanje g. predsednika o bodočem delu narodnega predstavništva ter sprejema z zadovoljstvom na znanje poročila, misli in predloge svojih članov o političnih in socialnih vprašanjih v državi.
- 2) JNS smatra za koristno vsako zdravo politično tekmovanje in pozdravlja vsako delo za dviganje nacionalne zavesti, za ugotovitev jugoslovenske ideje ter za ureditev problemov naše gospodarske, socialne in kulturne obnove. Ker se stranka sama za to zavzema, je pripravljena pomagati in podpirati tudi vsa druga resna stremjenja, ki služijo isti svrhi. JNS prav tako rada sprejme v svoje vrste vse pozitivne sile, ki so voljne politično delovati za krepitev jugoslovenske ideologije ter za popolno izvedbo te politike, ki je hkratu tudi temelj njenega programa.

Glede na neke politične akcije, ki se danes vrše v državi pod patriotskimi ali nepolitičnimi ali izvenstrankarskimi naslovi, ugotavlja klub, da te akcije niso ostale v okviru zakonskih določb in so čisto prekorajšile vse dolžne obzire ter zanesle z metodami svoje borbe v narodno množico nezaupanje v pozitivno javno delo, pri čemer so rušile z demagoškimi krilaticami danes prepotrebno narodno solidarnost in harmonijo.

3) Klub senatorjev in narodnih poslancev JNS popolnoma odobrava stališče predsednika stranke o takšnih akcijah in njegovo izvajanje o delu in nalogah stranke ter pričakuje, da bo stranka še čvrsteje razvila svoje delovanje v vseh smereh v interesu okrepitve državnega in narodnega edinstva v blagor kralja in domovine

ti in podpirati tudi vsa druga resna stremjenja, ki služijo isti svrhi. JNS prav tako rada sprejme v svoje vrste vse pozitivne sile, ki so voljne politično delovati za krepitev jugoslovenske ideologije ter za popolno izvedbo te politike, ki je hkratu tudi temelj njenega programa.

Glede na neke politične akcije, ki se danes vrše v državi pod patriotskimi ali nepolitičnimi ali izvenstrankarskimi naslovi, ugotavlja klub, da te akcije niso ostale v okviru zakonskih določb in so čisto prekorajšile vse dolžne obzire ter zanesle z metodami svoje borbe v narodno množico nezaupanje v pozitivno javno delo, pri čemer so rušile z demagoškimi krilaticami danes prepotrebno narodno solidarnost in harmonijo.

3) Klub senatorjev in narodnih poslancev JNS popolnoma odobrava stališče predsednika stranke o takšnih akcijah in njegovo izvajanje o delu in nalogah stranke ter pričakuje, da bo stranka še čvrsteje razvila svoje delovanje v vseh smereh v interesu okrepitve državnega in narodnega edinstva v blagor kralja in domovine

Iz žandarmerijske službe

Beograd, 23. jun. p. S kraljevim ukazom so postavljeni za vršila dolžnosti pomočnika komandanta vojnega okruha v Skoplju pešadijski podpolkovnik Vojin Petrović, dosedaj pomočnik komandanta vojnega okruha v Celju. Za pomočnika komandanta dravskega žandarmerijskega polka žandarmerijski podpolkovnik Božidar Petković, dosedaj oficir za inspekcije posle istega polka. Za oficirja za inspekcije posle dravskega žandarmerijskega polka je postavljen žandarmerijski major Mihajlo Pavlović, dosedaj komandant žandarmerijske čete v Kranju.

Nemčiji grozi gospodarski bojkot

Zaradi ustavitve nemških plačil namerava Anglija z dominioni ustaviti ves uvoz iz Nemčije

London, 23. junija. g. Z ozirom na grožnjo predsednika nemške Narodne banke dr. Schachta obstoji nevarnost, da bo v kratkem izbruhnila gospodarska vojna z Nemčijo in Anglijo, in to tembolj, ker se morajo pogajanja o nemško-angleškem konfliktu glede dolgov končati do konca junija. Anglija sama ima sicer napram Nemčiji pasivno trgovinsko bilanco, trgovinska bilanca dominijonov pa je aktivna. »Daily Telegraph« meni, da

ni nobenega drugega sredstva spraviti Nemčijo k pameti, kakor ukinitve vsakega uvoza iz Nemčije. List obžaluje, da je treba takih ukrepov, vendar pa je Nemčija za to sama odgovorna, ker bi lahko plačala svoje dolge, če bi le malo hotela. »Morning Post« pravi, da se je prestiž narodno-socialistične vlade poslabšal, zaradi česar nemška vlada provocira inozemstvo, da bi se konsolidirala.

Ljubljanski učiteljski svet

Zanimivo poročilo sreskega šolskega nadzornika Rada Gruma o položaju šolstva v Ljubljani

Ljubljana, 23. junija.

Davi ob 8. je v veliki dvorani Trgovskega doma pričel zborovanje učiteljskega sveta mesta Ljubljane, ki se ga je udeležilo vse osnovnošolsko, vadniško in drugim ustanovam dodeljeno učiteljstvo. Veliko zborovanje je otvoril sreski šolski nadzornik za mesto Ljubljano g. Rado Grum, ki je v svojem otvoritvenem nagovoru pozdravil banovinskega šolskega nadzornika g. Frana Drnovška in zastopnika mestnega župana g. Blagajno. Z velikim navdušenjem je učiteljstvo pozdravilo udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, nato je pa govornik prešel na dnevni red s poročilom, ki iz njega posnemamo naslednje:

Poročilo glede šolskih zgradb upošteva le današnjo situacijo, adaptacije šolskih poslopij in pa splošni napredek v tem pogledu. Mestna občina je zidala zadnje šolsko poslopje za svoje osnovne šole l. 1911 na Prulah. Sedaj imamo 8 šolskih poslopij, vendar pa III. deška in bejska šola nista zidani za šole. Zato imata več za pouk neprimernih sob, ki tudi ne ustrezajo zakonu o zdravstvenem varstvu učencev. L. 1911 je bilo v Ljubljani 75 razredov s 3232 vsolanih otrok in so šolska poslopja za to število zadostovala do prevrata, ko so nastle kar štiri meščanske šole in bile nastanjene v osnovnošolskih poslopijih. Na ta način so nove šole vzele osnovnim šolam 26 učnih sob, 4 pisarne, 5 kabinetov in eno delavnico. L. 1919 smo imeli že 4716 šolobveznih otrok v 119 razredih, da je nastala prav občutna gneča. Zato mora biti danes pouk v istih sobah skoro nepretrgano ves dan, da jih ni mogoče dobro prezračiti in očistiti. V poslopiju na Ledi imamo 2 šole, na Zoisovi cesti 4 šole, na Vrtači 2, na Prulah 3, v Šiški 4 in pri Sv. Jakobu 3 šole v istem poslopiju. Letos smo dobili edino na III. deški osn. šoli eno učno sobo in en kabinet več, tako da manjka samo učnih sob 29. Razmere se bodo zboljšale z dograditvijo šole za Bežigradom, ki prične s poukom prihodnje leto. V njeni okolici bo ustanovljen nov šolski okoliš, ki se bo raztezal med južno in gorenjsko železnico ter do ceste na pokopališče, dobila bo pa ta šola 360 otrok predvsem iz Šiške. V najkrajšem času je treba zgraditi tudi novo deklisno osnovno šolo za vzhodni del mesta, ki ima sedaj tako šolo le v Lichtenhurnovem zavodu in je zato ta šola seveda tudi prenatrpana. Stara šolska poslopja pa treba modernorepreediti z raznimi adaptacijami, saj ima mestna občina mnogo dobre volje in je tudi letos z velikimi investicijami napravila prav velike adaptacije in popravila, da je 5 šolskih poslopij v prav dobrem, 3 pa v dobrem stanju.

Ljubljana ima 2 otroška vrta in vrtce s francoskim učnim jezikom ter 3 dnevna zavetišča, vendar pa o vzornih modernih vrtcih v Ljubljani ne moremo govoriti. Na I. otroškem vrtcu je 32 otrok in se bodo razmere zboljšale, ker se ta vrtce preseli na Tabor in se prostori že prenavljajo. Posebno dobro bo služilo otrokom veliko dvorišče. Na II. otroškem vrtcu s 60 otroci so prostori pretmani in vlažni, vendar so se pa dela iz finančnih razlogov morala preložiti. Uspehi na tem vrtcu so prav dobri, a obisk na I. otroškem vrtcu ni bil dober. Tudi francoski vrtce z 28 otroci je prav lepo urejen. Na vseh otroških vrtcih je samo 120 otrok. V zavetščih pri Sv. Florijanu je sedaj preskrbljenih 117 otrok, vendar pa prostori ne odgovarjajo predpisom, zlasti bi pa jedilnica morala biti ločena od učilnice. Zavetišče o Sokolskem domu na Taboru ima 28 otrok, treba je pa napraviti ves nov inventar. Tudi v Šiški je zavetišče v Sokolskem domu, kjer dobiva hrano 46 otrok, a v vseh zavetščih je preskrbljenih 121 otrok.

Tudi šolska dvorišča po večini ne odgovarjajo zakonu o zdravstvu, ker so mnogo premajhna, a otrok se mora tudi med šolskim poukom razgibati na zraku. Prav tako bi vsaka šola morala imeti svoj vrt za telesno okrepitev, pouk in vzgojo. Večji vrt ima le šola na Barju, manjše pa tudi VI. in IV. deška osnovna šola in zasebne osnovne šole, ki pa niso urejeni tako, da bi jih lahko združili s poukom. Ker je centralni šolski vrt ukinjen, je mestna občina dala šolski mladini na razpolago ves Trivoli in drevnec, prav tako je pa tudi ravnatelj mestnih nasadov pripravljen prijeti predavanja, za kar moramo biti mestni občini vsekakor hvaležni.

Glede šolskih prostorov in opreme upamo, da bomo imeli v nekaj letih preurejene vse naše šole, predvsem je pa treba zamenjati klopi z modernimi klopi ali pa z mizicami s stolčki. Tudi z učili so šole dobro preskrbljene, vendar pa mora dobiti vsak razred svoje zemljevide. Na osnovnih šolah imamo le 4 šolske delavnice, ki so pa slabo opremljene in skoro vse premajhne, a imeti bi morale tudi šivalne stroje.

V šolskih knjižnicah vseh šol je 8395 knjig in 1112 knjig več nego lani. Imajo pa premalo novejših mladinske literature. V učiteljskih knjižnicah je 15.508 del in za 1978 več nego lani, a sreska učiteljska knjižnica ima 2566 del ter vsebuje tudi najnovejša pedagoška dela.

Mesto Ljubljana ima 11 državnih osnovnih šol, ki je med njimi 5 deških, 3 dekliske, mešana, 1 manjšinska in 1 pomožna

šola, vse imajo pa 99 razredov. Koncem leta je na vseh šolah bilo 1859 dečkov in 1287 deklic, torej 3146 otrok, od teh pa 98 slabo nadarjenih ali duševno defektnih in 58 nemškega pokolenja, da je na razred prišlo povprečno 32 otrok. Dalje imamo 3 zasebne osnovne šole z 19 razredi, namreč eno deško in dve deklisli. Na teh šolah je bilo 226 dečkov in 587 deklic, torej skupno 813 otrok, na razred je prišlo povprečno 43 otrok. Skupaj imamo tedaj koncem leta 14 osnovnih šol z 118 razredi in z 2085 učenci, 1874 učenkami. Skupno pa 3959 otrok napram lanskim 4099. Stevilno otrok je padlo za približno 6 razredov in prav toliko razredov imamo v resnici tudi manj, kljub temu pa je letos prišlo na razred povprečno tudi 34 otrok kakor lani. V nekaterih razredih imamo tudi čez 50 otrok, v drugih pa komaj 20, ker so majhni kabineti preurejeni v učilnice. V Ljubljani je odobrenih 122 razredov, zasedenih je pa zaradi pomanjkanja otrok le 118. Navzlic slabim gospodarskim prikljam so otroci dovolj dobro preskrbljeni s šolskimi potrebščinami, a revnejšim učencem pomagajo šolski odbor ali šola sama ter tudi učitelji iz lastnega žepa. Razveseljiv je tudi pojav, da je bilo prav dobro preskrbljenih 72%, dobro 20% in slabo le 8%, a šolski obisk je bil prav dober, saj je znašal 95.25% in je bilo le nekaj primerov zaradi malomarnosti. Tudi zdravstveno stanje je bilo dokaj ugodno, razen več primerov ošpic in davice ter dveh primerov pljučnice, umrli so pa le 3 otroci. Tudi glede čistote in discipline smemo biti prav zadovoljni.

Pri SKJ je vpisanih 970 šolske dece, kar je nekoliko premalo. Tudi treznost in abstinenco gibanje je dobro razširjeno in organizirano, saj je 82% otrok abstenentov. Mnogo šolske mladine je tudi pri podmladku RIK, in sicer 1185 otrok, kar je vsekakor premalo, in je število celo padlo zlasti zaradi ustanovitve podmladka JS, ki ima že 1603 člane. K vzgoji spada tudi navajanje otrok k štednji in otroci imajo navzlic slabim časom na 8 šolah prihranjeno lepo vsoto pičlih 64.000 Din.

Po narodnosti je Jugoslovenov 3870, Nemcev 70, Čehov 6, Rusi 3 in 1 španjolec, po veri pa 3887 rimokatolikov, 61 pravoslavni, 6 evangeličanov, 4 židje in 1 starokatolik. Na vseh šolah poučuje 37 učiteljev in 81 učiteljic, med temi pa 14 redovnic, torej skupno 118 učnih moči, kar se ujema s številom razredov. Predmetnih učiteljev je bilo 5, učiteljice pa 13, od teh sta pa na zasebnih šolah 2 brezplačni in 2 redovnici. Katedetov je bilo 13. Na dnevnih zavetščih so bile 3 učiteljice in 4 otroške vrtnarice, a v otroških vrtcih je zaposlenih 5 otroških vrtnaric. Gospodinjstvo šol »Mladika« je dodeljenih 8 učiteljic, deški in deklisli vadnici 10 učnih moči, meščanskim šolam 4 učne moči, banski upravi 16 učiteljev in 7 učiteljic, pri prosvetnem oddelku mesta Ljubljane in okolice sta 2 šolska nadzornika, 1 učitelj in 2 učiteljice, učiteljicu je dodeljen 1 učitelj, v inozemstvu je 1 učitelj, pouka je oproščen 1 šolski upravitelj, stalni supletinji sta 2, na razpoloženju je 1 učitelj, na bolezenskem dopustu je 5 učiteljev in 13 učiteljic, tako da smo imeli v Ljubljani 90 učiteljev in 145 učiteljic, skupaj torej 235 učnih moči, kjer je vseh 13 katedetov in 16 redovnic. Vsi so Jugoslovani in katoliki. Bolezenski dopust je imelo 15 učiteljev in 33 učiteljic, med temi pa čez pol leta 7 učiteljev in 14 učiteljic, a na dopustu po privatnem poslu je bilo 7 učiteljev in 10 učiteljic in porodniški dopust je vzivala tudi 1 učiteljica. Če odštejemo one učiteljice, ki na dopustu čakajo na upokoje, je bilo malo dopustov.

Končno je pa nadzornik g. Grum prav obširno in temeljito govoril tudi o učiteljevem delu, zlasti pa o metodi pri pouku, ki je prosta. Učiteljstvo je nadzornik pohvalil, da je na mestu in da zlasti mnogo žrtvuje tudi za razne organizacije, saj v aktivnih vrstah JSK sodeluje 86 učnih moči, ostali so pa skoraj vsi člani SKJ, a 100 učnih moči se pridno udeležuje pri raznih drugih društvih, zadrugah in ustanovah, tako da naše učiteljstvo deluje vsestransko in uspešno ter zasluži zato tudi priznanje.

Skrupulo izpraznjen in utemeljenemu ter tudi idejno bogatemu in izpodbudnemu poročilu nadzornika g. Gruma je sledilo največje odobravanje, nato je pa o podrobnih učnih načrtih za mestne osnovne šole poročal učitelj g. Alojzij Hreščak, o podrobnih učnih načrtih za podočeljske osnovne šole pa znani delavec na tem polju, šolski upravitelj na Barju g. Tih Grčar, ki sta za svoja temeljita izvajanja zela splošno priznanje.

Poročilo odobra sreske učiteljske knjižnice je podal g. Albin Smolej, nakar je bil izvoljen nov odbor: Albin Smolej, Alojzij Hreščak, Amalija Keceji, Franja Zemljan, za namestnike pa Pavel Plešničar, Jože Pahor, Marija Jeglič in Anica Likozar.

Ker ni bilo nobenih samostojnih predlogov, je nadzornik g. Grum ob 11. zaključil zborovanje.

Curih. Pariz 20.3025, London 15.4050, New York 307.75, Bruselj 71.8750, Milan 26.32, Madrid 42.10, Amsterdam 208.65, Berlin 117.20, Dunaj 5650, Praga 12.22.

Predlogi in nasveti naših inženjerjev

Deklaracija, sprejeta na letošnji glavni skupščini Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov

Ljubljana, 23. junija.

Inženjerji naše države, organizirani v Udruženju jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, vršijo visoko kulturno mislijo s tem, da v okviru svojih sekcij stalno študirajo in obravnavajo vsa za gospodarski in tehnični napredek države važna vprašanja in pojave. Rezultat teh študij se izraža vsako leto na glavnih skupščinah, kjer se dozorelo naziranje ali pa iniciativni nasvet sklene v obliki spomenice, deklaracij itd. Važna vprašanja, kot na pr. glede našega železniškega omrežja, cestnega problema, glede smotne elektrifikacije države in še mnogo drugih, so bila končno veljavno rešena s sodelovanjem Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov. Naše inženjerstvo je bilo tudi on, ki je prvi spoznal važnost in potrebo zblizevanja z Bolgari in ki je pred več leti navezal stike s svojimi bolgarskimi tovariši. V važni zadevi, to je v pobujanju naše težke gospodarske krize, ki se pri nas še stopnjuje — medtem ko drugod že ponehava — je stopilo udruženje letos na plan. Na iniciativno ljubljansko sekcijo so se v pretekli poslovni dobi proučevali vzroki in načini odprave te težke gospodarske krize. Številna predavanja, debatni večeri in konzultacije gospodarstvenikov so privedle do končnega naziranja, da bi bilo treba pritegniti gospodarstvenike vse države k sodelovanju v korist države, to je se omogočilo najbolje z gospodarsko zbornico, ki naj bi bila deligrana iz naših stanovskih in gospodarskih organizacij in ki naj bi imela legislativen vpliv. Na letošnji glavni skupščini je bila tozadevno soglasno sprejeta naslednja deklaracija:

»Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov pojmuje gospodarstvo kot vsoto onih dejstev, katerih rezultat mora zadovoljiti vse materialne človeške potrebe. Udruženje se je uverilo, da so do zdaj ostali brezuspešni vsi poskusi normaliziranja gospodarskih razmer v Jugoslaviji. Nasprotno, pri nas se opaža v gospodarskem udejstvovanju vedno močnejši zastoj in nazadovanje.

Osnovna hiba, ki povzroča vse težave v našem gospodarstvu, ni le v tem, da je proizvodnja nezadostna oziroma premalo raznovrstna in ne dovolj racionalizirana, temveč poglavito ta, da se ne skladata proizvodnja in potrošnja. Jugoslovenski inženjerji se zavedajo, koliko napora bo še

potrebno, da bo naša proizvodnja na tehnično dostojno višini. Vendar oni tudi vedo, da so potrebni ogromni napor v tej smeri, da se tudi ne dovolj racionalizirana proizvodnja dovede v sklad s potrošnjo. Z drugimi besedami: jugoslovenski inženjerji smatrajo potrebnimi, da se posveti vsa pažnja problemu razdelitve dohoda.

Poudarjajo harmonijo, ki mora obstajati med produkcijo in konsumom in pokažejo na neštete potrebe, ki ostanejo našemu narodu nezadostne — vidijo inženjerji v uresničenju te harmonije edini izhod iz sedanjih gospodarskih težav. V zavesti, da preti jugoslovenskemu narodu zaradi mnogih današnjih neskladnosti propast, smatrajo inženjerji kot svojo imperativno dolžnost, da vse svoje sile in sposobnosti posvetijo delu za rešitev države in današnjega ubijajočega mrtvila.

Jasno je, da je naše današnje stanje odsev globokih pretrsov v vseh oblikah društvenega sožitja celega sveta, vendar obstoji brez dvoma dejstvo, da nas pritiska tudi mnogo notranji vzroki. Ko stopamo v akcijo, nam je prva naloga vsestransko analizirati jugoslovensko gospodarsko življenje, proučevati vse narodne potrebe in pokazati pot, po kateri naj gre organizacija dela za povzdigo naše materialne kulture ter ekonomskega in socialnega napredka. V svesti si težke naloge, ki jo s tem prevzema in v svesti, da te naloge ne more izvršiti v samih inženjerskih vrstah, želimo združiti v sodelovanju vse faktorje izven udruženja, ki jih vodi načelo poštenega, nesebičnega in poštenega dela na obnovi gospodarskega življenja in širjenja blagostanja v naši državi.

Kot sredstvo za uveljavitev teh ciljev bi bilo treba čimprej osnovati posebno gospodarsko telo, čigar dolžnost bi bila, da se z racionalnimi metodami briga za gospodarsko obnovo države. Ker naj bi imela ta gospodarska zbornica, sestavljena iz delegatov stanovskih in gospodarskih organizacij, avtoritativen vpliv na gospodarske razmere države, bi zato mogla izvesti potrebne finančne, socialne in druge ukrepe, potrebne za gospodarski napredek.

Glavna skupščina nalaga glavni upravi dolžnost, da to deklaracijo dostavi razen pristojnim faktorjem tudi vsem gospodarskim organizacijam in da stalno skrbi za oživitvorenje tu navedenih idej s tem, da koordinira delo sekcij.

Jubilej vzornega učitelja

Ljubljana, 23. junija.

Ravnatelj meščanske šole na Viču pri Ljubljani, g. Anton Fakin, se je srečal 14. t. m. z Abrahamom. Rodil se je v Škrbini na Primorskem 14. junija 1885. in je 1905. maturiral na učiteljsko v Kopru. Šel je po raznih krajih na Primorskem, dokler ga ni vojna vohar odgnala iz onih prelepih krajev. 1920. leta je položil izpit za meščanske šole iz prirodoznanosti, fizike, kemije in matematike. Kot učitelj meščanske šole je služboval v Ribnici in na L. deški meščanski šoli v Ljubljani. Ko se je ustanovila meščanska šola na Viču pri Ljubljani, je bilo poverjeno g. Fakinu, da ta novi zavod uredi in vodi. V svoj stroki je bil vedno izpopolnjeval ter se pridno udeleževal raznih tečajev. Z vsim vsem se je posvetil svojemu vzvišenemu poklicu. Ljubzen do dela, do šole, do poverjenih mu otrok je iz njega naredila res vzornega učitelja. Kot predavatelj ima v svojih predmetih vedno najboljšo uspehe. To so priznale ne samo šolske oblasti, temveč se to najbolj odraža na ličih učence se mladine, ki jo g. Fakin zna tako navdušiti. Njegov zool je bil vedno privlačna sila za učence. Napisal je knjižico, kjer podaja navodila za vzorno urejen zool in za šolski botanični vrt ter botanične ekskurzije. Pisal je članke za »Učiteljski tovariš« in »Meščanske šole«, ki so zaradi svoje vsebine zbuja posebno pozornost. Za pravic meščanskega šolstva deluje z vso energijo. Boriti se mora z mnogimi težavami, ki pa jih bo s prirojenim mu potrpežljivostjo, vztrajnostjo in doslednostjo premagal, da bo njegova borba končana s polnim uspehom.

Kot odlični učitelj in ravnatelj je zelo vreden, priden kot čebelnica; splošno znane njegove lastnosti. On je dober tovariš in podrejeni mu učiteljsko se lahko ponaša z njegovo kolegijskosti. Nacionalen delavec vse skozi. Po svoji naravi skromen, se nikoli in nikomur ne vsiljuje.

On je tudi vzoren družinski oče. Njegova gospa Mara je znana zlasti v Primorskih krogih kot požrtvovalna delavka na narodnem polju, včasih tudi pesniški navdahnjena; saj je s svojimi ničnimi verzji večkrat potolažila svoje »Sočane«.

Jubilantu in njegovi družini želimo še mnogo tako plodonosnih desetletij, kar bo posebno v prid poverjeni mu mladini, katero res ljubi, za katero žrtvuje vse svoj čas in ki jo ne samo uči in vodi, temveč tudi vzgaja. Živel in še na mnoga leta!

Naše gledališče

Opera

Sobota, 23.: Katja Kabanova. B. Nedelja, 24.: Trubadur. Gostujoča ga. Zinka Kunčeva in g. dr. Adrian. Izven. Znižane cene.

Janačkova opera Katja Kabanova, ki se odlikuje po visoki umetniški glasbeni vrednosti in po izredno dramatičnem repertoarju, se poje poslednjič v letošnji sezoni drevo ob 20. uri pod taktirko kapelnika Stritofa in v režiji g. Debeveca. Glavne vloge poje g. Gjurgjenec, Thierryjeva. Polčeva. Kogejeva in Ramsakova ter gg. Marčec, Gostič, Banovec, Janko in Marjan Rus. Predstava je za red B.

Poslednja operna predstava v letošnji sezoni bo v nedeljo dne 24. t. m. zvečer. Vprizori se eno najlepših Verdijevih del »Trubadur«. V vlogi Leonore nastopi poslednjič ga. Zinka Kunčeva, Manrica poje dr. Adrian kot gost. Azuceno poje ga. Kogejeva, grofa Luno g. Janko. V ostalih vlogah nastopijo ga. Španova ter gg. Marjan Rus, Dermota, Hvastja in Perko. Dirigira dr. Švara, režija je Polčeva. Za predstavo veljajo znižane operne cene od 30 Din navzdol.

Iz Trebnjega

— Mladeniči, ki žele biti sprejeti v bolničarsko podoficijsko šolo v Nišu, naj se javijo pri občini. Sprejetih bo več kandidatov z dežele v starosti od 17 do 21 let. Rok za prijave je določen do 15. septembra. Pripominjamo, da so gojenci po zaključku šole, ki traja 2 leti, uvrščeni kot podnadniki v voj. sanitetski stroki, kjer lahko dosežejo tudi čin oficirja.

— Važnost škropljenja trti. O tej temi bo jutri takoj po prvi maši predaval v šoli sreski kmet. referent iz Novega mesta. Ker je letošnje leto za vinograde posebno neugodno — toča in deževje — je to predavanje prirejeno za vinogradnike, ki jim bodo dane smernice in pouk za gojitve trtja. Predaval bo naš znan strokovnjak g. Filipič Franc iz Novega mesta.

— Na banovski kmet. šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto 15. septembra. Sprejetih bo 34 učencev. Podrobne pogoje dobe zainteresirani pri občini.

— Sejma na Mirni. Ker bi se moral jutri vršiti na Mirni letni sejem, odpade za nedeljo in je preložen na ponedeljek 25. t. m.

— V upravnih odbor meščanske šole je bil izvoljen na zadnji seji občinskega odbora odbornik g. Franc Kolenc s Ponikev. — Na isti seji je bil konstituiran krajevni šolski odbor Trebnje, ki so v njem: predsednik občine Miklič Josip in odborniki Zupančič Josip, Eržek Anton, Pust Jože in Huč Jože.

— Občinski kmet. odbor. Ker morajo v vseh občinskih poslovanjih občinski kmetijski odbori, je tukajšnji občinski odbor imenoval naslednji kmetijski svet: Novak Janez, Gašperčič Franc, Post Josip, Zafra Josip in Pavlin Dolje. Namestnika sta Zupančič Josip in Kolenc Jože. Za delegata v sreski kmet. odbor je bil izvoljen Pavlin Adolf, za njegovega namestnika pa Zupančič Josip, vsi člani tuk. občinskega odbora.

— Nabori so se pričeli. Te dni se vrši v Trebnjem nabor mladeničev občin Trebnje, Mirna, Velika Loka in Dobrič. Po vasi odmeva vesela fantovska pesem, si vasi je najlepši mir in red. Običajnega pijačevanja, ki je bilo ob takih prilikah za nabornike skoraj obvezno, ni več, fantje so mirni in dostojni.

— 250.000 Din škode je po uradni cenniti povzročila 30. maja toča po vinogradih občine Trebnje. Večini vinogradnikov

je ves letošnji pridelek uničen, posledice pa se bodo poznale na trtju več let in bo potrebno mnogo truda, da bodo opustošeni vinogradi obnovljeni. Občina je na merodajnih mestih storila vse, da se omogoči vinogradnikom vsaj minimalna podpora za nabavo galice po nižji ceni. Tudi član banke sveta g. Josip Zupančič je v posebni vlgi predložil banu vse gorje tukajšnjih vinogradnikov in je od strani banke uprave obljubil pomoč.

Nova kalvarija Slovencev pod fašizmom

V pretekli noči so fašisti izvršili generalni pogon na Slovence — Nad 200 so jih odvedli v Trst in Gorico

Sušak, 23. junija. r. Kakor je izvedel vaš dopisnik, je fašistična politična policija Ovra v pretekli noči izvršila zopet velik pogon na Slovence v tržaški in goriški pokrajini. »Očistili« so zlasti obmejne kraje in odvedli vse, ki so kljub vsemu terorju ohranili ljubezen do svojega materinskega jezika, čeprav so bili drugače lojalni državljani, zoper katere fašizem pri vsej svoji brutalnosti ni imel povoda nastopati. Številni policijski in vojaški avtomobili so švigali vso noč od sela do sela in se vlačili v zgodnjih jutranjih urah v Trst z aretanci. Zapor tržaške kvesture so prenapolnjeni, mnogo pa so jih odpeljali tudi v Gorico.

Posebno številne aretacije so bile izvršene v Idriji, Ajdovščini in okoliških obmejnih krajih. V Idriji so aretirali znanega slovenskega odvetnika dr. Franca Vidmarja, ki je bil poprejši sodnik v Gorici, nadalje vse tri brate Josipa, Ivana in Frana Didča, lastnike znanega hotela v Idriji, lastni-

— 15. julija bo v Mokronogu ob priliki proslave društvene 25-letnice obstoja Sokola župni zlet novomeške sokolske župe. Tega dne bodo vse edine novomeške sokolske župe pohitele v Mokronog v naš najprijetnejši kraj mirne doline. Po določeni program zleta bom se objavili. Z odlokom prometnega ministrstva je dovoljena na vseh vlakih udeležencem zleta polovična voznina.

ka trgovske agencije Srečka Bajta in jugoslovenskega državljana Ivana Fotiča, lastnika idrijske elektrarne. To so le najbolj znana imena. Poleg njih je bilo odvedenih v zapore še okrog 200 Slovencev, med njimi celo nekaj žensk in otrok.

Cesa jih dolže, ne ve še nihče. Patrulje karabinerjev in fašističnih oddelkov so se pojavile sredi noči, obkolile hiše osumljencev, jih aretirale, naložile na avtomobile in odpeljale. V Idriji so aretirali vsega 20 ljudi, v Ajdovščini 15 ljudi. Med domaćim prebivalstvom vlada zaradi teh aretacij na debelo veliko razburjenje in splošno pričakujejo, da bodo sledile še nove, ker so se fašisti očividno odločili »očistiti« obmejne pokrajine vseh »tujerodcev«. Postopanje fašizma mora naposled zainteresirati tudi mednarodne kroge, kajti tako brutalno preganjanje avtonomnega prebivalstva bje v obraz vsem mednarodnim načelom.

Iz Hrastnika

— Da bi olajšali materi bolečine, do smrti povzeli staro ženo. Čudno se včasih igra usoda s človeški življenjem. Pred dnevi je 17-letni Kostanšek vozil s kolesom iz Mirnega na Dol, hoteč od tam prinesiti materi kisle vode, ki si jo je želela na smrtni postelji. Na tej vožnji pa se je mlademu fantu zgodila usodna nesreča. Povzeli je s kolesom staro ženo Marijo Grešan, ki je naslednjega dne podlegla poškodbam. To je Konstanjško volno mater tako pretreslo, da je tudi ona podlegla bolezni. Tako vidimo, da je mladi fant Konstanšek, ki je hotel materi olajšati bolečine po nesreči povzročil smrt obeh, svoje matere in Marije Grešan.

— Shod NSZ. V nedeljo popoldne ob pol 4. bo na vrtu gostilne Karla Logarja velik protestni shod nacionalnega delavstva. Težke prilike, v katerih žive rudarji in steklarji, zahtevajo, da se delavstvo strne v obrambi svojih že itak do skrajnosti okrnjenih pravic.

SOKOL

— Prednjaški zbor »Ljubljanskega Sokola« puzanja, da se vrši redna telovadba vseh oddelkov od 24. junija dalje na letnem telovadišču v Tivoliju, po sledečem redu: članice in ženski naraščaj ob ponedeljkih in četrtek od 19. do 20.15 ure; člani ob torkih in petkih od 18.30 do 20. ure; starejša članstvo ob sredo in sobotah od 18. do 19.30 ure; moški naraščaj (dijaki) ob torkih in petkih dopoldne ob pol 9. do 10. ure; moški naraščaj (obrti) ob sredo in sobotah od 19.30 do 20.30 ure; vadba dece (moške in ženske) za dobo počitnice odpade. V slučaju slabega vremena se vrši telovadba ob napovedanem času v telovadnici. — Bratje in sestre naj vaze svojo telovadno obleko domov, da bo omogočeno temeljito čiščenje omar in garderob.

Radio kotiček

Ljubljana, 23. junija. Jutri ob 10. bo nadaljeval pisatelj g. Ljudevit Mrzel svoj zanimivi in aktualni ciklus predavanj »Trbovlje«. Predavatelj bo podal v splošnih obrisih zgodovinski razvoj trbovlskega rudnika.

Na pragu 19. stoletja so v trboveljski kotlini, ki je ležala takrat daleč od sveta, odrezana od prometnih žil, poznabljen in neznana, odkrili premog in kraj je v teku enega stoletja zrasel iz neznatne kmečke naselbine v veliko, moderno industrijsko mesto, eno največjih v Srednji Evropi. Prva desetletja svojega obstanka je rudnik skoraj celoten življenjski premog, ki ga je proizvajal, je sprva služil samo konsumu na licu mesta — apnenicam in steklarni, ki so jih prvi lastniki ustanovili nalašč v ta namen. Pozneje, ko so zgradili južno železnico in so Trbovlje dobile neposredno zvezo s svetom — prej so imele edino komunikacijo po stari komanj uporabni vozni poti čez hrib Šent-Pavla v Savinjski dolini in odtod na staro cesarsko cesto Dunaj — Trst — zlasti pa od kar je prevzela rudnik TPD, je revir v nekaj letih napravil ogromen razmah in dosegel kapaciteto največjega srednjeevropskega premogovnika. Kriza, ki je pred leti zaustavila obrate, je prinesla s tem največje gospodarske katastrofe, kar smo jih doživeli pri nas. Tisoči odlično kvalificirani delavci so ostali brez dela in brez kruha na cesti, tisoči rodbin in otrok so obsojeni v propast.

Zgodovina Trbovlj, ki so jo pisali rudarji z žulji in krvjo in ki jo prepleta žalostna poglavlja o katastrofah v jami in o borbah za človeka dostojno življenje pod solncem, se zaključuje z zgodbo o mrtvem mestu: po bregovih stoje cele kolonije stanovanskih hiš, ki jih je družba prišla graditi v dobi prosperitete, pa je tik pred dovršitvijo ustavila gradnjo, ker je kriza preskotala premogovniku razvoj. In kakor stoje v bregu prazne in mrtve neometane hiše, ki jim manjka samo še oken in vrat, tako so postale vse Trbovlje in Hrastnik in Zagorje z njimi — mrtve kraje.

Vse te črne doline, ki je v njih menda prav toliko bogastva, kakor revščine, čakajo danes željno samo čarobne palice, ki jih bo zdramila iz mrtve tišine v vstajenje.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Sobota 23. junija katoličani: Zdenka, Višeslav, pravoslavni 10. junija. Jutri: Nedelja 24. junija katoličani: Ivan Krstnik, Janislav, pravoslavni 11. junija.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Srečno pot. Kino Dvor: Štorklja štrajka. Kino Šiška: Pevčeva ljubezen. Kres Rdečega križa na Gradu ob 20.30.

Dekliško državno lahkotiletsko prvenstvo ob 17. na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Kino Matica: Srečno pot. Kino Dvor: Noč velike ljubezni. Kino Šiška: Pevčeva ljubezen. Skupščina Ljubljanskega oblastnega odbora Narodne odbrane ob 9.30 v Delavski zbornici.

Hilija: Čakovečki SK odlična prvenstvena tekma ob 18. na stadionu, predtekma ob 16.30.

DEZURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Mr. Bohinec, Rimska cesta 24. dr. Kmet, Tyrševa cesta 41 in Leustek, Resljeva cesta 1.

Izpod sita

Pomen naše univerze je izven debate. Če bi stopil pred nas kdo in nam izjavil, da Slovenci ne potrebujemo univerze, bi ga kamenjali. Vedno in povsod se radi potrkamo na prsa in pokažemo svoj ponos, da imamo svojo univerzo, nikomur ne pustimo posegati v to našo svetinjo in če je le najmanjša nevarnost, da bi nam univerzo okrnili, stopimo vsi kot en moč na njen branik in pripravljani smo — vsaj na papirju in na jeziku — storiti vse, da se to ne zgodi.

Prav in lepo je, da nam je univerza tako pri srcu. Oni dan je pa zborovalno Društvo za zbiranje narodnega univerzitetnega zaklada in v poročilu o zborovanju smo brali, da znanajo daria reci in piši 199 Din, pokrovitelji, podporni člani in dobrotniki pa lani niso ničesar prispevali. Torej v enem letu smo zbrali za naš univerzitetni zaklad celih 199 Din. Ali ni to naravnost ganljivo ljubezen do našega najvišjega učnega zavoda, ali ni to nepobiten dokaz, da smo veliki na jeziku in na papirju, majhni pa v dejanjih?

SPORT

Sportni dan v Zagorju

Sportni klub Zagorje razpisuje sportni dan, ki ga priredi v nedeljo 8. julija pod pokroviteljstvom g. dr. Slavka Gruma, a sledečim sporedom. I. Sobota 7. julija ob 8. zvečer v Sokolskem domu predavanje o sportu, zdravju, sokolstvu in o pomenu ustanovitve SK Zagorje. Govore pokrovitelj g. dr. Slavko Grum, tajnik LNP g. Marjo Kureč, g. dr. Stojan Bajčič in predsednik SK Zagorje, II. Nedelja 8. julija. Dopoldne: 1. Ob 9. uri polzeva kolesarska dirka, katere se lahko udeležijo vsi kolesarji. Prijave sprejema tajnik pol ure pred startom, ter je istočasno izročiti 2 Din prijavnine. Najboljši vozač prejme kolojino. 2. Ob 9.30 Crosscountry tek na 5000 m. Start in cilj na igrišču, ter po Zagorju. Proga bo objavljena pred startom. Prvo plasirani prejme spominsko kolojino. 3. Ob 10.30 atletski tek skozi Zagorje: proga 350x400x400x1000x300x200 m. Start pri Blažiču na Toplici, cilj pred kino Triglav. Zmagovalna petorica prejme v trajno last kip, darilo SK Zagorje. 4. Ob 11.30 troboj na igrišču: tek na 60 m, met krogle in skok v daljino. Prvo plasirani prejme spominsko kolojino. Dopoldne: 5. Ob 2. uri nogometna predtekma rezerv. 6. Med odmorom švedska stafeta 800x400x200x100. 7. Ob 4. uri polnočna nogometna tekma I. moštva s I. moštvom SK Bratstvo, Jesenice. III. Po sporedu družabni sestanek pri g. A. Grčarju, na katerega so vsi vlijudno vabljeni. Sportni zdravniški Odbor

Nova trgovinska pogodba

Beograd, 23. junija. AA. Dne 4. maja so v Washingtonu podpisali trgovinsko pogodbo med našo kraljevino in republiko Costarico. Pogodba stopi v veljavo po izmenjavi ratifikacijskih instrumentov v Washingtonu.

To in ono iz Kamnika

Oficijelne otvoritve kopališča ni bilo. — O izletih z avtobusi. — Društveno življenje in sport.

Ljubljana, 23. junija.

Pred tednom smo poročali, da bodo preteklo nedeljo, 17. t. m. odprli v Kamniku tujsko sezono s kopanjem, godbo in drugimi prijetnostmi, vendar pa tega niso storili iz raznih vzrokov. Vreme je bilo krásno, lepšega si niso mogli želeči, vodo so tudi imeli — le oficijelne otvoritve ni bilo. Ker so že parkrat preložili oficijelno otvoritev in je bila naša »kopalošča« javnost že parkrat pripravljena, da se spusti v prijetno hladne globine Neviljeve, pa se potem, ker so v zadnjem hipu otvoritev preložili, ni mogla »ohladiti«, so sklenili merodajni gospodje, da letos oficijelne otvoritve, združene z večjim tamtamom, sploh ne bo! — Vsa kopalec naj sam za se otvori oficijelno sezono! Tako bo za vse prav.

Ker torej v nedeljo ni bilo oficijelne otvoritve, sem jo koj dopolnile odkuril na zaji v Ljubljano, na kamniškem kolodvoru sem pa se zvedel od merodajne strani, da bo sicer kopanje, seveda brez mestne godbe in še kaj, zato bo pa pol osvežujoče viže kopališki gramofon, za telesne potrebe bodo pa na raznju nekaj spekli. Kako je bilo, ne vem, zdi se mi pa, da prav »po domače«, iskreno in prijetno, kot je vse v Kamniku običaj. Onim, ki so čakali oficijelne otvoritve, pa mirne duše lahko rečem: Kopališče v Kamniku je polioficijelno že otvorjeno, oficijelno ga bo pa vsak zase, seveda brez pečenja na raznju, ki je bilo rezervirano samo za meščane lepega Kamnika.

Kamniško tujsko-prometno društvo prireja večje avtobusne izlete in to z uspehom. Domačinom se tako nudi prilika pod ugodnimi pogoji do lepih izletov. Kakor čujemo, bo takih izletov letos še več. Kamničani pa imajo pri tem tudi še svojo skromno željo, da bi jih obiskali tudi od drugod, da se malo spoznajo in ob teh prilikah pogovore o drugih in tujsko-prometnih razmerah. Tujsko-prometno društvo pa ne sme letos prezreti misli, da je treba našim letovisčarjem, ko se bodo, upajmo, v zadovoljivem številu zbrali v Kamniku, pokazati lepote kamniške okolice. Tudi tja naj se prirede skupni izleti tuji na dobe v Kamniku vtis nepriljene domačnosti to se doseže nalašč na takih skupnih krajših ali pa tudi daljših izletih. Premnogo je izletnih točk, na vse strani se pride iz Kamnika od vseh strani zopet v Kamnik. Pa bi moglo združiti take izlete z zakusko v naravi, tam bi se šele, mnogo bolj kot na kopališču, prilagoje ono, kar bi se vrtele na raznju: seveda poleg dobre kapljice, ki je »posebnost« Kamnika. Naše tujsko prometno društvo ima dovolj zmognih in iniciativnih delavcev v svoji sredi, zato jim izvedba zabavnega dela v tujem oziru ne bo delala sivih las. Zadevo je treba poizkusiti, pa bo šlo.

Zadnjič, ko sem sedel pri Koželju v Čitalnici in gledal njegove lepe slike, smo se, tako na hitro roko, spustili v kratek pregled kamniškega društvenega življenja in ugotovili pri nekaterih družinskih neko letargijo in nevoljo do dela. Bilanca društvenega dela v zimskem času je majhna. Sokol je deloval kar dobro, njegovo delo se je videlo v telovadnici, kar je glavno! Gledališki oter Narodne Čitalnice je skoro počival! Ni bilo pravega veselja do lepega teaterskega življenja in kjer ni veselja, čeravno je vse na razpolago, tam mora vse zaspati! Pa Kamničani — kaj so zaspanci? Mislim, da ne! Izgleda pa, da so si, ko sta v Kamniku delovala dva odra, v Mekinjah pa eden — minili. Pa vendar moramo ugotoviti, da so trije odri dobro opremljeni z vsem potreb-

nim, da je dovolj mladih moči, ki bi se z veseljem oprijeli dela na odru. Za prihodnjo sezono je treba vsakekor poskrbeti v pravem času in zopet naj bi šlo vse po pravi poti! Mislim pa, da bi nam Čitalničarji ali pa združeni kamniški diletantje, ko bo sezona na višku, lahko na prostem pokazali kako narodno igrjo, ali Divjega lovca, Rokovnjake, ali pa še kaj drugega domačega. Da se to da izvesti, je bil dokaz pred leti Slehernik, ki so ga uprizorili združeni kamniški diletantje. Za domače igre pa imamo dovolj vsestranskih moči! Pevci, igralci in godba, vsi bi morali sodelovati pa bi bil uspeh že v naprej zagotovljen.

V sportnem pogledu moramo ugotoviti, da se je pričelo z delom. Plavalci se pripravljajo, teniški sport je v Kamniku kakor malokje razvit, nogometaši SK Kamnik pa igravo vsako nedeljo in so letos prav v dobri formi. Zadnji čas bi že bil, da se ti nogometaši preleve iz »divjih« in stopijo v vrste organiziranih sportnikov. Po svojih zmognostih bi to že morali storiti!

Želja nas vseh, ki nam je na čim večjim napredku mesta v vseh oziirih, je, da bi se pričelo zopet z delom na vseh poljih, z delom, ki je bilo nekdanj res lepo in mnogo obetajoče. R. K.

Živilski trg

Ljubljana, 23. junija.

Zivilski trg je bil danes zopet prezaseden. Položaj je na njem prav takšen, kakršen je bil lani poletne in jesenske mesece. Nič se ne pozna, da je trg tudi v šentjakobskem okraju. Vsi prostori na Vodnikovem trgu so bil tesno zasedeni in prodajalke, ki so prišle na trg po 8. so morale ostati ob dovornih cestah. V primeru s preobloženostjo trga je bilo malo kupcev. Seveda, to se že pozna na našem trgu, da pojde jutri cela armada Ljubljancov v Maribor. Kri teče v Slovenskih goricah danes v potokih, ker koljejo na debelo piščance za goste iz Ljubljane.

Kot vedno, so se tudi danes gospodinjice suvale precej okrog črešenj, ki gredo še vedno zelo v denar. Zelo mnogo jih porabijo gospodinjice za pecivo, zato se je tudi pocenil sir, ki ga prodajajo v hlebkah po dimarju. Dočim je bil po 1.50 Din, ko še ni bilo sadja. Črešnje so letos res poceni. Če bo tako poceni tudi drugo sadje, bomo lahko veselili. Prodajajo jih po 3 do 4.50 Din kg na kmečkem sadnem trgu ali pa po 2 do 3 Din liter. Torej so skoraj tako poceni kot borovnice, ki so po 1.50 Din liter, vendar so n. pr. v Celju in Mariboru po dimarju liter. Gob dosele še ni bilo mnogo, čeprav je bilo dovolj dežja. Tudi danes jih je bilo malo na trgu in so jih prodajali (jurčke) najcenejše po 4 Din merico.

Branjevci prodajajo na zelenjadnem trgu največ stročji fižol in marelice. Tudi za marelice je letos izredno dobra letina. Zelo lepe (uvožene iz južnih krajev), prodajajo po 8 Din, najcenejše so pa po 4 Din. Stročji fižol je po 5 Din uvoženi, a danes je bilo dovolj že tudi domačega po isti ceni. Pri Trnovčankah se lahko gospodinjice založe že z vsem, kar so doslej prodajali samo branjevci. Prodajajo celo že zelo lepo zelje, debela glava po 250 Din. Čvetačo imajo tako lepo, kot da je zrasla kje v južnih krajih in poceni je, po nekaj dinarjev zelo lepe glave.

V glavni vlogi

Magda Schneider, Max Hansen

Danes velika premiera vesele opere od Edvarda Künneke

Srečno pot

Opereta, polna veselja, pristrčnosti, ljubezni in komičnih scen. Adela Sandrock skrbi, da se vsak od srca nasmeje

Predstave danes ob 4, 7.15 in 9.15, jutri ob 3, 5, 7.15 in 9.15 uri zvečer

TELEFON 21-24

ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

— **Iz banovinske službe.** Imenovani so za glavnega arhivirja pri banški upravi banovinski arhivar Stanko Gostič, za banovinskega uradnika pripravnika pri javni bolnici v Murski Soboti zdravnik iz Maribora dr. Vladimir Gulič, za banovinskega uradnika pripravnika zdravniškega združenja zdravstvene občine Sodržiča zdravnik iz Ljubljane dr. Ivan Logar, za banovinskega uradnika pripravnika pri javni bolnici v Ptuj zdravnik volonter v splošni bolnici v Mariboru dr. Jože Munda. Za banovinskega knjižničnega uradnika na banovinskem posestvu Mala Loka uradniški pripravnik Anton Petercol, za banovinskega cestnega nadzornika banovinski cestni nadzornik pri sreskem cestnem odboru v Ljutomeru banovinski cestni nadzornik uradniški pripravnik Ciril Zupce, za banovinskega zvezničarja pri banški upravi v Ljubljani banovinski službenik Janko Bizilj, v višjo skupino so pomaknjeni banovinski pomožni tajnik pri banški upravi Alojzij Jagodič, banovinski upravno pisarniški uradnik pri banški upravi Ivo Kermavner in banovinski upravno pisarniški uradnik pri banški upravi Ivan Marinko; na lastno prošnjo je premeščen banovinski zdravnik združenja občine Sodržiča g. Leopold Mejač za banovinskega zdravniškega združenja zdravstvene občine Lož.

— **Iz državne službe.** Za podnadzornika policijske straže pri upravi policije v Ljubljani je imenovan policijski stražnik zvezničnik Alojzij Slapar.

— **Kongres železničarjev.** V Subotici se je pričel večeraj kongres Udruga jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev. Z jutranjim vlakom je priselilo iz Beograda centralno vodstvo in nad 200 delegatov iz Zagreba, Beograda, Ljubljane in Sarajeva. Pred kolodvorom se je po zdravju formirala povorka in krenila v mesto, kjer se je ob 9. urah predkonferenca. Na nji so železničarji razpravljali o perečih vprašanjih, ki pridejo jutri pred kongres. V ponedeljek bo kongres zaključil.

— **Konferenca predstavnikov železniških direktorij.** V Sarajevu se mude predstavniki vseh železniških direktorij, ki so se zbrali, da sarajevsko železniško direktorij uredi. Vozni red posebnih vlakov za sokolski zlet. Vseh posebnih vlakov bo 37.

— **Iz službenega sveta.** Službeni list kr. banste uprave dravstvene banovine št. 50 z dne 23. t. m. objavlja pravilnik o zamjenjavi obvezne 24% državne loterijske rente za vojno škodo, odredbo o cenah cementa in hidravličnem apnu, razpisa — dopolnitev razpisa št. 5436/IV. in dopolnitev člena 10 o tarzi, objave banste uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934 in razne objave iz »Službenih Novin«.

— **Razid društva.** Pevsko in tamburaško društvo »Dravina« v Zbelovem pri Poljčanah se je po sklepu zadnjega obnovega zbora prostovoljno razšlo.

— **Posebni vlak na Dunaj—Prago—München in Oberammergau.** Avto vožnje je v II. razredu 348 Din, v III. 242 Din, vsa oskrba 570 Din. Vožnja od Ljubljane do Zidnega mesta je polovična. Cena vožnje v Prago je 700 Din. Cena izleta (vožnja in oskrba) v München, Salzburg in Oberammergau je 1.725 Din. Izlet na Dunaj od 8. do 15. v Prago od 13. do 19. v München in Oberammergau od 20. do 25. julija t. l. Programi in prijave pri »Putniku« v Ljubljani za nebotičnikom.

— **Konkurzi in prisilne poravnave.** Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 11. do 20. t. m. sledečo statistiko (številce v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 1 (—), savski 3 (1), zetski 1 (—), dunavski — (1), moravski 2 (2), Beograd, Zemun, Pančevo (1). — Razglašene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5 (1), savski 1 (1), drinski 1 (2), dunavski 1 (—), moravski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1). — Končna konkurzna postopanja: v dravski banovini 5 (—), savski 1 (—), vrbski 1 (—), primorski 1 (1), drinski 1 (—), dunavski 1 (1), moravski 1 (2), vaderski 4 (2), Beograd, Zemun, Pančevo — (1). — Potrjene prisilne poravnave: v dravski banovini 4 (3), savski 2 (3), vrbski — (4), primorski 1 (—), drinski 2 (1), zetski 1 (—), dunavski 3 (1), moravski — (1), vaderski — (1). Beograd, Zemun, Pančevo — (2).

— **Roj čebel na električnih žicah.** V Zagrebu so ljudje večeraj občudovali roj čebel na električnih žicah nad svetilko na vogalu Gunduličeve in Masarykove ulice.

— **Brigita Helm v Dalmaciji.** V četrtak zvečer se je vrnila s parnikom kralj Aleksander v Split filmska igralka Brigita Helm. Po kratkem odmoru v Splitu je odpotovala v Berlin. Naše Primorje je videla prvič in je zelo navdušena zanj. Posebno pohvalno se je izrazila o postržljivosti na parniku.

— **Ciril Kranjc, bivši mornariški narednik na »Viribus Unitis«,** sedaj vojni invalid, Trnovski pristan 8. Ljubljana, prosi tovariše Lovčeta Arzelina, Ludovika Cimermana, Staneta Stanovnika za naslove zaradi pričanja v invalidski zadevi.

— **Vič na drž. mešč. šoli** se vrši razstava risarskih izdelkov deških in ženskih ročnih del v nedeljo 24. t. m., in sicer od 9.—12. ter od 15.—18. ure.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večina jasno in toplo vreme, nagibenje k nevihtam. Večera je deževalo samo v Beogradu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 26, v Zagrebu 24, v Ljubljani 23,6, v Mariboru 22,1, v Beogradu 22, v Sarajevu 20, v Skoplju 19. Davi je kaval barometer v Ljubljani 765, temperatura je znašala 12,5.

— **Čudna poroka.** Vas Jezersko blizu Bosanske Krpe je imela te dni redko senzacijo. Poročila sta se starika Hanifa Tabaković in starec Menuš Ajdarović. Nevesta je stara 70 let, ženin pa še starejši. Sorodniki so starki branili možitev, toda njeno srce se ni dalo ohladiti in končno je sporočila svojemu izvoljencu, naj pride po njo in jo ugrabi. In res je prišel Ajdarović

ponoči s svati in odvedel svojo izvoljenko. Ugrabitelj tako stare neveste je pač redek dogodek.

— **Nesreča s slamo.** Včeraj smo poročali o podobni nesreči, danes nam pa iz Uzenca, obč. Horjul, javljajo, da se je tudi tam pripetila enaka nezgoda. Žletni Francek, sin posestnika Slovence, je prišel preblizu slamozevnice, ki mu je poškodovala desno roko.

— **Z vrelim mlekom** se je oparil predvečerajšnjim zvečer žletni Ciril Pustičar, sin posestnika v Sapi pri Šmarjah. Danes so ga pripeljali v ljubljansko bolnico, kjer so ugotovili, da ima otrok zelo težke opekline po vsem životu.

— **Smrt pod konjskimi kopiti.** Včeraj dopoldne se je pripetila v Stupniku pri Zagrebu težka nesreča. 15-letni deček Stjepan Imbrić je prišel pod konje, ki so vozili pesek. Konj ga je tako močno udaril s kopitom po glavi, da je nesrečni deček kmalu izdihnil.

— **Premeten tat.** Včeraj dopoldne je prišel v trgovino koles in gramofonov Ignac Majnik neznanec v družbi svojega tovariša. Kupil je baterijo za žepno svetilko, ki jo je hotel plačati s tisočakom. Ker kontostinjia ni imela toliko drobiža, je šla menjat bankovce v bližnjo trafiko in mu odšla deset stotakov. Kontostinjia ni mogla zmenjati nič stotaka, zato se je ponudil tovariš, da bo on plačal baterijo, ker ima drobiž. Neznanec je dobil tisočak nazaj, kontostinjia pa je odšla stotake, o katerih je bila prepričana, da jih je deset, ker je pazila med štetjem na denar. Ko pa sta kupca odšla, je še enkrat prešla bankovce, bilo jih je samo sedem. Eden od neznanec je spretno izmaknil tri stotake. Lopova zasledujejo orožniki.

— **Zopet korak naprej.** Z izumom učenjaka dr. Bräunliha se je po dolgoletnih poskusih posrečilo nafti v sulfuričnemoleto novo nadve učinkovito sredstvo za odpravljanje zobnega kamna. Kakor znano, se je odstranjeval zobni kamen doselej navadno mehničnim potom, vendar se a tam ni mogla preprečiti njegova ponovna tvoritev. To zlo prepreči sedaj priljubljeni Sargov Kalodont, kateri vsebuje sulfuričnemoleto po dr. Bräunliha. Z rednim negovanjem zob s Sargovim Kalodontom se kamen polagoma odstrani in prepreči tvoritev novih plasti brez vsake nevarnosti za občutljivo zobno sklenino. Sargov Kalodont izpolnjuje sedaj vse zahteve, katere stavi občinstvo in zdravniki na idealno sredstvo za negovanje zob.

— **Doraščajoči mladini** nudimo jutraj čašico naravnega »Franz Josefovca« grenčice, ki dosega radi tega ker čisti kri, železod in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefovca« voda že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefovca« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— **Iz Praznovanje Vidkovega dne.** Vidov dan, dne 23. junija, se praznuje vsako leto kot spominski dan preminulih borec za vero in domovino s slovesno službo božjo. V taksajnji stolnici se bo daroval slovesni rekvem 23. junija ob 10. uri dopoldne. Svečani pravoslavni obred se bo vršil istega dne v kapeli vojaške vojske Miličica, in sicer: liturgija ob 10. uri, parastos ob 11. uri dopoldne.

— **Iz Bolgarski stenografi v Ljubljani.** Na proslavo 80-letnice rojstva prof. Antona Bezenška, začetnika slovenske in bolgarske stenografije, pride okrog 15 bolgarskih stenografov in kulturnih delavcev, ki se udeležijo v nedeljo 24. t. m. Bezenškovi slavnosti v Frankolovem pri Četju. V ponedeljek 25. t. m. pridejo ob 10. uri dopoldne bolgarski gostje v Ljubljano in ostanejo tu ves dan. Spored njihovega bivanja v Ljubljani je sledeč: Ob 10. uri dopoldne sprejem na glavnem kolodvoru, nato ogled mesta, ob 13. uri skupno kosilo, popoldne odnosno zvečer odpotujejo gostje na Bled, kjer se bodo mudili prihodnji dan. Prijateljski odbor vabi naše stenografe in prijatelje jugoslovnsko-bolgarske vzajemnosti, da se udeležijo sprejema drugih nam gostov na kolodvoru in jih spremljajo pri ogledovanju mesta.

— **Iz Takovanje Bleiweisove ceste** v prvem odesku bo kmalu končano. Včeraj so že zbežnotirali ves spodnji tlak, podlago za asfalt. Občutno je oviran vojni promet, ker je cesta že dolgo zaprta. Nekateri vozniki vozijo s spodnjega dela Bleiweisove ceste in v nasprotni smeri skozi drevede v Trubarjevem parku do Levstikove ulice. Drevede seveda ni namenjen za vojni promet. Vozniki so si dovolili sami, da vozijo skozi park, česar ne moremo opraviti kratkoma, ker bi lahko vozili po drugih cestah, čeprav po ovinkih, v ružnozadnji del mesta.

— **Iz Ljubljani** so se v potniški vročini ter neustojni taksaciji, da se odpeljejo v Maribor. Nekateri pa se zdaj premišlujejo, za katero skupino bi se oddčili, ker je izbira skoraj prevelika. Nekateri skupine so že popolnoma. Samo nekaj ur je še časa, da se prijavijo zamudniki (v Titarjevi trgovini v Štebenjurovi ulici) ter ne sme več nihče oddati, če se hoče udeležiti nasajenjskega in najlepšega letošnjega izleta. Se lepše bo, kot je bilo jeseni — Ljubljani na noge!

— **Iz Trnovske županije** proslavita v nedeljo 24. t. m. obe okrajni organizaciji JNS v trnovskem okraju, in sicer prirediteljska organizacija za Kruško in Trnovo veliko žegnanjsko veselico v gostilni pri »Sokličar«, Svabičeva ul., organizacija v Kozleji pri prirediteljskega veselico v prijetnih prostorih gostilne pri »Slovič«, Kozlejska ul. 19. Obe organizaciji sta poskrbeli za prav pester in domač program z godbo, plesom, petjem, šaljivo pošto, balinanjem in drugo prijetno zabavo. Vabimo vse zavedne Trnovčane, kakor tudi ostale Ljubljance, predvsem pa čla-

ne JNS, da obe prireditvi polnoštevilno obiščejo, da se ob tej priliki prijetno zabavajo v krogu naših zavednih Trnovčanov. Začetek ob 18. uri.

— **Iz Unari** se v Ljubljani ob 14. do 21. t. m. Klinger Katarina, roj. Lamovec, 81 let, vdova, sodnega sluga, Vidovdanska c. 9; Novak Jernej, 48 let, zasebni uradnik v p. Binspielerjeva ul. 17; Možina Apolonija, 64 let, žena sluga v p. Gosposvetska cesta 18; Vidmar Marija, 84 let, zasebnica, Japljeva ulica 2; Poltar Alojz, 32 let, kuharica, Dalmanskeva ulica 21; Krob Franc, 37 let, orožnik v pok. in mag. uslužbenec v pok. Jančeva ulica 18/pr. V ljubljanski bolnici so umrli: Fabjan Franc, 64 let, posestnik, Kmetič 5, občina Mirna peč; Svetlin Jože, 2 leti, sin miniarja, Domžale, Industrijska ulica 17; Okršjar Ivan, 3 in pol meseca, sin sluškinje, Dežji dom; Varlec Martin, 68 let, praglednik fin kontr., Železnikarjeva ulica 6; Grešak Mihael, 59 let, vpok. rudar, Laško 79; Brzin Stjepan, 8 let, hči rudarja, St. Janž 139; Slusny Alojzij, 76 let, vpok. voj. viš. oficijal, Kumanskeva ulica 21; Kropf Franc, 37 let, hlapec, Šalka vas 45; Volčjak Franc, 26 let, progovni delavec, Virnaše 5; Artač Jožef, 1 leta, sin zidarja, Brezovica 37; Čebin Matelj, 50 let, poljski častnik, Kisovec 43 pri Zgorju; Klemenčič Marija, 64 let, obč. babica, St. Jernej 52; Čadež Janez, 47 let, delavec, Preška pri Medvodah; Križman Marija, vi. Papež, roj. Križman, 83 let, delavka tobačne tovarne v p. Križevniška ulica 5; Jernejčič Franc, 62 let, železničar v p. Miklošičeva cesta 22; Benedik Franc, 3 mesece, sin čevlarskega pomočnika, Moste, Ljubljanska cesta; Pavlin Ana, roj. Kadunc, 39 let, žena vpok. drž. žel., Poljanska cesta 10; Prištev Danica, 1 leto, hči trgovca, Zg. Gorje 37 pri Radovčici; Babšek Frančiška, 57 let, perica, Rudnik 70 pri Ljubljani; Ravnik Amalija, 42 let, žena rudarja, Trbovlje; Jančigaj Frančiška, roj. Jezeršek, 64 let, žena vpok. sprej. Bežigrad 14; Hribar Alojzij, 13 let, sin vdove po užitn. pazniku, Galjevec 13.

KOPALIŠČE NA SORI

v Retečah se otvori jutri, v nedeljo, dne 24. t. m.

— **Iz Potniška kolonija Kola jugoslovenskih sester Moste—Sv. Peter** bo letos apri prijaznih Goricanah pri Medvodah in, kakor vedno, v najboljši oskrbi ter pod vestnim nadzorom članice učiteljice. Ker so na razpolago večji prostori, bo sprejeti tudi nekaj otrok iz Ljubljane po zmerni ceni. Za Zeleno jamo sprejema prijave sestra Ilavnik v Drusovčevih trgovini. Sprejeti je mogoče še 25 otrok, predvsem deklice, vendar so pa brezplačna mesta že oddana, plača se pa lahko tudi v dveh obrokih. Odbor poziva članice, naj dajo svojo dečo v društveno kolonijo in tudi nagovore svoje prijateljice, da svojo dečo, staro od 7 do 12 let, zaupajo močanstvom Kolaškim. Odbor 12. julija. Nadalje poziva odbor vse svoje članice, ki imajo narodno nošo, naj se udeležijo gasilske proslave v Mostah 1. julija v narodnih nošah in se v ta namen zbero pred šolo ob 14. Vse informacije v društveni knjižnici v Kima Moste v ponedeljek in petek od 19. do 20. ure.

— **Iz Magda Schneider** med nami. Danes se predvaja novo delo slavne filmske igralkice in ljubljenske publike vseh narodov Magde Schneider. V svojem novem delu »Srečno pot« nam poda z Max Hansenom tvoj onega dekleta, ki dan za dnem tiči za pisalnim strojem in avtomatično posluša diktat svojega šefa; le ta pa tam se oddahne. Tak odidi je zanj začetek raja. Takrat zasanja o lepoti sveta, o veliki ljubezni, katere se ni, a je prepričana, da pride, ker mora priti kajti tudi ona je mlada, lepa in želja ljubezni. Daleč je njena sreča in neznano kje. A ona sanja in sanja in verje vanjo. Tako nekje čita mali oglas, kjer se dva mlada izseljenca ponujata za dopisovanje z dekleti v domovini. Ni hudega sluteč, pol iz mladostne razposajenosti, pol iz radovednosti piše na navedeni naslov. In glej čimnata, fant se oglasi, in v pisnu izlije svojo ljubezen za neznanim dekletom. Njena slika ga je očarala, ljubezen do domovine in dekleta iz domovine, ga ožigala in izrabila prihko, da potuje poslovno v domovino in k izvoljenki. Malo iznenadenja je bilo, ko zagleda na mestu milijonarke pred seboj brhko tipkarico v velikem potniškem uradu, a ne svoje milijonarke. Nič zato — malo nesporazuma in že dve srci se najdeta in potujeta preko luže v daljno Brazilijo v novo srečo, v novo življenje.

DANES KRES

RDEČEGA KRIŽA NA GRADU. — Godba, petje. — Brez vstopnine.

— **Iz Podružnice CND šentjakobsko-trnovske** bodo žale kres 23. t. m. ob pol 21. na Kohnikoveh griču ob Dolenski cesti v proslavo praznika sv. Cirila in Metoda. Nato prijateljski sestanek Cirilmetodarjev v gostilni Marčeta.

— **Iz Na znameniti žegnanje na Turjak** bo vozil v nedeljo 24. junija ob 8. zjutraj in ob pol 2. popoldne udobni Pečnikarjevi avtobusi. Odbod izpred gostilne Pengov pri doljenjskem mostu. Povratek ob 8. zvečer. Udeležite se tega lepšega izleta!

— **Skupščina Oblašnega odbora Narodne odbrane.** Ljubljanski občinski odbor Narodne odbrane bo imel jutri ob 9.30 v dvorani Delavske zbornice svojo skupščino, ki se bo smejela udeležiti samo izvršilni člani Narodne odbrane.

— **Iz Društvo »Dom slepih«** v Ljubljani opozarja vse člane na svoj občni zbor, ki se bo vršil v soboto dne 30. t. m. ob 3. popoldne v magistratni dvorani po običajnem dnevnem redu, le volitev odbora ne bo. — Na obilno udeležbo vabi odbor.

— **Iz Prepet na Krekovem trgu.** Sinoči okoli 20. se je več brezposelnih delavcev na Krekovem trgu stopilo. Za nekatere zadeva ni končala brez posledice in sta morala žletni Francej J. in 49letni Jože P. v bolnico. Prvi je dobil poškodbo na glavi, drugi pa ima počeno rebro.

— **Iz Darilo.** Namestu venca na grob svojega prijatelja g. Vinka Pogacnika je daroval g. Anton Novak, gostilničar v Štepanji vasi, Din 100.— Kolu jugoslovenskih sester v Štepanji vasi.

— **Iz V soboto na »Kresni večer«** k »Tišku na Gričku«. Radio-koncert.

— **Iz Vrnite knjige!** Mestni socialni politični urad poziva vse one, ki so si izposodili ali dobili nakazane šolske knjige, da jih nemudoma vrnejo socialno političnemu uradu. Mestni dom.

— **Iz Oblike kemično čist** Simenc, Kolodvorska ulica 8.

— **Iz »Domu slepih«** je g. odvjetnik dr. Jos. Klepec naklonil iz neke poravnave 500 Din. Lektura hvale!

SEZONA V SKOFJELOSKEM KOPALIŠČU se prične jutri z oficijelno otvoritvijo, z godbo in drugimi atrakcijami!

Z Jesenic

— **Nov grob.** Po daljši bolezni je preminil v 85. letu starosti g. Vilhan Kristjan, bivši dolgoletni delovodja v martinarni KID in bivši posestnik na Jesenicah. Pokopni Vilman je bil eden prvih slovenskih delovodij v tovarni in dolga leta tudi občinski odbor na Jesenicah. Bodi mu ohranjen blag spomin!

— **Slaba starbna sezona.** Skoraj vsa leta po vojni smo imeli v tem času zelo bogate starbne sezone, v katerih se je zidalo na vseh koncih in krajih. Letos pa je v tem pogledu skoraj vse mrtvo, nikjer ni onega življenja in gibanja kot smo ga bili vajeni prejšnja leta. Zastojni prihajajo na Jesenice povpraševati za delom cele trume mladih in krepkih ljudi. Zdi se, da so Jesenice v svojem razvoju dosegle kulminacijo in da bodo na tej višini tudi ostale, če ne bodo šle že navzdol. Da se tako malo, da skoraj ne gradi je vzrok ta, da ni denarja, pa tudi potrebe po stanovanjih in lokalih niso več take kot so bile. Velika ovira gradbenemu gibanju pa so tudi strogi gradbeni predpisi in zahteve za doseglo gradbenih dovoljenj.

— **Prenovljenje poslopja narodne šole.** Mogočno poslopje jeseniške osnovne šole je šole 20 let staro, pa se zidovje na vseh stenah poslopja že kralji, stršna opeka razpada, stene poslopja so temne in zakajene. Mestna uprava je dala za prenovitev šole 35.000 Din v proračun za zidarska, krovška, kleparska in plekarska dela. Pri zadnji seji krajevnega šolskega sveta so bila navedena dela oddana najnižjim ponudnikom in to v prvi vrsti domačim obrtnikom, in sicer: zidarska del. g. Rezgovcu Milošu, kleparska in krovška g. Neumannu Karolu ter plekarska g. Jernejcu Urbanu. Vsa dela morajo biti končana med šolskimi počitnicami.

Iz Ptuj

— **Hitro izsleden kolesarski tat.** Ko je te dni prišel po opravkih v Ptuj g. Vrič Rudolf iz Kozmic, se je ogledal tudi pri mestnem načelniku ter je ta čas postavil svoje kolo v več mestnega magistrata. Ko se je čez nekaj časa vrnil, kolesa ni več našel. Tatvino je takoj prijavil policiji. Že v popoldanskih urah se je posrečilo strožnik Pestotnik izslediti tatvino v osebi nekakega delavca, ki je s kolesom odstranil evidenčno številko in poklopce od zvonca. Kljub temu, da se je ukraden kolo našlo pri njem, zanika tatvino. Izročen je bil sodišču.

— **Prijatelj črešnje.** Posestnik Kodrič Jožef iz Skrbilje, je opazil že delj časa, da mu nekdo krađe z drevesa črešnje, in jih odnaša kar košare. Ker tat ni mogel zaslediti pri delu, se je sam postavil na prežo ter je res nekoga dne zapazil pod črešnjo moški klobuk, na vršku pa je zagledal prijatelja črešnje P. S. iz Prese. Kodrič je P. pozval, naj zleze s črešnje, čemur se je P. pozval, naj časa upiral, končno je pa le zlezel z drevesa ter v zahvalo Kodriču še zagrozil s palico. P. je ovađen sodišču in se izgovarja, da je hotel Kodriču le malo pomagati.

— **Zivinski sejem.** Na zadnji živinski sejem je bil dognan sicer velik, sklenilo pa se je le malo kupčij, kar je znak, da se je celo kupčija z živino omajila na minimum. Prignanih je bilo 151 konj, 300 krav in tele in 136 bikov in volov. Prodanih je bilo vsega 310 glav, čema konjem za klanje je bila 300 do 1000 Din, ostalim pa 1000 do 3500 Din. Krave so se prodajale po 1.50 do 3.50, talice po 2.50 do 4.50, bikli po 2.50 do 3.50, voli pa po 3 do 4 Din za kg žive teže. — Na sejem je bilo pripeljanih 186 prascev in 54 svinj. Prodanih je bilo vsega 46 ribcev. Prasce so prodajali po 80 do 120 Din za komad, prolenke po 5 do 6 Din, polmastne 5.50 do 6.50 Din, mastne pa po 6. do 7 Din za kg žive teže.

— **Dostava pošte** v mestnem delu Brega je zaradi pomanjkanja in obollosti poštnega dostavnege osebja omejena začasno samo na enkratno dnevno dostavo.

Iz Maribora

— **Sprejem gojencev v vojaške šole.** Mariborsko mestno načelnstvo razglašja, da je razpisani natečaj za sprejem gojencev v naslednje vojaške šole: 1. Nižja šola vojne akademije v Beogradu. Sprejemajo se kandidati, ki niso mlajši od 17 let in ne starejši od 21 let ter so absolutni eno srednjih šol z maturo. 2. Mornarska podčastniška šola v Šibeniku. Pogoji: dovršena 4-razredna osnovna šola in starost ne manj, ko 16 let in ne več, ko 19 let. 3. Bolnišarska podčastniška šola v Nišu za kandidate, ki so dovršili osnovno šolo in še kateri razred srednje šole in niso mlajši od 17 let in ne starejši od 21 let. Ostala navodila daje mestni vojaški urad na Slomškovem trgu 11 v Mariboru.

— **Poskus samomora.** V Frankopanovi ulici stanujoča 21letna zasebnica Pavla F. je bila že delj časa vsa obupana nad življenjem. V četrtak popoldne je izrabila priliko, ko ni bilo njene sestanovalka doma, pa je zaužila v samomordnem namenu precejšnjo količino veronala. V silnih krčih se je nesrečnica zgredila nezavestna. Če ne bi bila prišla sestanovalka predčastno domov, bi bila Pavla podlegla zaužitemu strupu. Takoj je obvestila reševalce, ki so obupanec prepeljali v bolnico, kjer so ji rešili življenje.

— **Mariborsko gledališče** dobi novega režiserja. V novi sezoni bo pričel delovati v mariborskem gledališču priznani režiser g. Milan Kosič, ki je povzdignil celjsko gledališče na visoko umetniško stopnjo. Mnoge laskave kritike o njegovem režiserskem delu so nam najboljši porok, da bo tudi pri nas vnesel v umetniško delo prijetna presenečenja.

— **Poroka.** V nedeljo, 24. t. m. se bosta poročila v franciškanski baziliki dolgoletni predsednik kulturnega društva »Triglav« (trgovski pomočnik) g. Ivan Jurčič, trgovski sotrudenik in gđ. Mira Kadmas. Kot pričati bosta fungralni trgovca A. Macun in zlatar F. Bureš. Mlademu paru naše čestitke!

— **Radi neozdravljive bolezni** v smrt. V četrtak dopoldne se je napotil 20letni vinčarjev sin Ferdinand K. iz Počehove v Maribor k zdravniku, ker je bolehal na neozdravljive bolezni. Ko se je mladenič vr-

čel proti domu, je v gozdu izpil večjo količino kizola, ki je kmalu pričel delovati. Obupanec se je nezavestno sgrudil in se bori s smrtjo. V takem položaju ga je našla neka deklica, ki je o tem obvestila v bližini stanujoče ljudi. Mariborski reševalci so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v taksajšno bolnico, kjer visi med življenjem in smrtjo.

Iz Črnomlja

— **Letošnje procesije** za dež so kronane s polnim uspehom. Po enomesečnem deževanju nam je nebo naklonilo samo 3 solčne dneve, nakar so se nebeške zatvorske spet odprle. Kmetje tarnajo, ker ne morejo posušiti in pospraviiti mrve, ni ti škropti vinogradov. Ker je sedaj vode le preveč, bi ne bilo napačno, če bi se prosili za dež napotili tudi prosit za vsaj 14dnevno premirje. In aploh, prositi samo za dež ni pametno, če se obenem ne prositi tudi za pravočasni konec poplav.

— **Voda je porušila jez.** Nad preobilim mokrim blagoslovom se lahko upravičeno pritožuje tudi g. Flek, posestnik mlina in žage na vodni poson. Zadnja poplava mu je izpodkopala sicer močan kamniti jez in ga deloma porušila. Škoda znaša več tisoč dinarjev. Močan vodni tok je te dni odnesel tudi vse debelejšje ribe, med njimi tudi znamenitega dva metra dolgega črnomljskega soma.

— **Adaptacija cest v erozi.** S sredstvi bednostnega fonda marljivo nadaljujejo z delom. Nevarne klanice prelagajo in deloma razširjajo, a ceste popravljajo. Dela nadzoruje taksajnji agilni sreski cestni nadzornik g. Branko Pantič.

— **Gospodinjje se pritožujejo,** ker je cena mleku, krompirju, črešnjam in drugim življenjskim potrebščinam višja kakor v Ljubljani. Bilo bi umestno, da bi tržno nadzorstvo cene reguliralo. Nekateri prodajalci prodajo namestu na kilograme ali litre na male ali večje škode, ki si nimajo nobene prave mere. Upamo, da bodo mero določili vse pravdočasno uredili.

— **Za stresanje prahu in smeti** in kizvanje broze na ulice res ni potrebna posebna nadarjenost. Opozarjamo, da je to že iz zdravstvenih razlogov skrajno škodljivo in naj bi v dočelni vili to navado opustili, ker ni prav nič v pomoč Črnomlju.

Slava Bezenškovega spominu!

K proslavi 80 letnice rojstva našega največjega prijatelja Bolgarov

Ljubljana, 23. junija. Apostol stenografije pri južnih Slovencih — Anton Bezenšek — rojen Slovenec (15. aprila 1854. v Bukovju pri Celju), po državni pripadnosti najprej Avstrijec, nato Bolgar, po srcu in duhu od rojstva do smrti Slovan.

Solal se je v Celju, maturiral v Zagrebu (1874.). Bil je prvi Slovenec-slutatelj novo ustanovljenega zagrebskega vseučilišča. Kot vseučiliščnik je otvoril na zagrebski gimnaziji stenografske tečaje in vzgojil lepo vrsto odličnih stenografskih strokovnjakov. Se danes so na področju hrvaške stenografije najbolj delavni »Bezenškovi«.

Da se je izpopolnil v študiju, je po hitel v zlato Prago k vrelcu slovanstva. Če je sploh najbolj ljubil in je bil njegov veran učenec.

Po osvobojevanju Bolgarije izpod turškega roba je kot dovršen filozof (1879.) stavil vse svoje bogate sposobnosti kulturnemu razvoju in napredku mlade Bolgarije na razpolago. Udeleževal se je kot stenograf, učitelj, organizator, pevec in predavatelj, kot narodni buditelj in prosvetitelj. Vedno in povsod po zmoglostih in delavnosti med prvimi — v delu je bil neustrašiv in vztrajen do svoje smrti (1915. v Sofiji).

Pomen Bezenškovega javnega delovanja je važen tako za Slovence kakor tudi za Hrvate, najbolj pa seveda za Bolgare. Že kot dijak je bil Bezenšek tako močan osebnost, obenem pa slovanstvo usmerjal.

jen, da je dal pobudo za ustanovitev prvega slovenskega dijaškega društva »Bezenšek« na celjski gimnaziji, ki mu je bil tudi predsednik in duša vsega gibanja. Dasi v leposlovju ni bil zastopnik kakšne nove smeri in ni ustvaril večjih in pomembnejših del, je vendar s svojimi črticami, novelami in pesmimi osebno pa s številnimi prevodi iz tujih slovestev, zelo obogatil tako slovensko kakor bolgarsko slovstvo in na ta način izpopolnil obsežno vrsto Slovencev smo mu bili dolžni hvala, še zato, ker je mnogo del naših pesnikov in pisateljev prevedel na bolgarski jezik in nas tako medsebojno zblizal. — Važnejše kakor leposlovje je njegovo publicistično delovanje. Bil je dopisnik, poročevalec in sodrudič slovenskih, bolgarskih, čeških in nemških časopisov (»Slovenski Narod«, »Slovenec«, »Ljubljanski zvon«, »Slovan«, »Kres«, »Zornica«, »Nauka«, »Vaterland«, »Kölnische Zeitung« itd.). Najbolj znan pa je kot stenograf. Slovencev je ustvaril prvo stenografijo in ji dal prve učne knjige za ta predmet (1878. in 1893.). Bolgarom je dal dovršen prenos Gabelbergerjevega sistema, ki je še sedaj uradno uveden v bolgarskih srednjih šolah kot obvezni predmet. Njegove stenografske učne knjige so dosegle še za njegovega življenja 6 izdaj. Da bi zanimanje za stenografijo med južnimi Slovani čim bolj razširil, je bil urednik izdajatelj in lastnik prvega stenografskega glasila na jugu (7 letnikov »Jugoslavjanskega stenografa«). Pri Slovenceh kakor tudi pri Bolgarih je organiziral in vodil stenografske kongrese po zgledu svetovnih mednarodnih stenografskih kongresov, ki se jih je on velikokrat kot edini Jugosloven udeležil.

Sam dober pevec in glasbeno visoko naobrazan, je ustanovil v Plovdivu Plovdivsko pevsko društvo, ki je sedaj prvo v Bolgariji in najstarejše. Ker mu je bilo idejno zblizanje vseh južnih Slovanov glavni smoter njegovega javnega delovanja, je s pesmijo zblizal vse južne Slovence in l. 1896. ustanovil Zvezo jugoslovanovskih pevskih društev.

Za splošno slovanstvo solidarnost jako navdušen in dovtopen za vsako tako gibanje, se je udeleževal v vseh pomembnejših, ne samo slovenskih in hrvaških, ampak tudi v bolgarskih in ruskih narodnih in narodno obrambnih društvih. Bil je ustanovitelj sedaj največjega kulturnega društva v Bolgariji »Slavjanske besede« (1880.) in tudi dobrotornega društva v Sofiji.

Kot učitelj, pedagog in pisatelj je bil s svojim predavateljskim talentom privlačna sila za vse, ki so ga poznali.

Kot narodni prosvetitelj zavema v Bolgariji eno najodličnejših mest. Zato z upravičenostjo rečemo: Ime Anton Bezenšek je v Bolgariji sveto.

Slava Bezenškovega spomina!

Alojzij Bohar.

Mo. Radečani so dobri računari. Z elektrifikacijo bo vas mnogo pridobila, v pogledu sob jih pa čakajo še važne naloge, kajti razvijeni tuji zahtevajo v sobah mrazo in toplo vodo. Ko bo storjeno tudi to, se bodo Radečani lahko kosale z najznamenitejšimi svetovnimi zimskimi postojankami.

Slavko Novak na zadnji poti

Vič, 23. junija.

Tako veličastne žalne manifestacije, kakor včeraj, ko se je poslovil od nas pokojni brat Slavko Novak, se nismo videli. Ogoromna množica njegovih prijateljev od bližine in daleč je prihitela, da mu izkaže zadnjo čast. V četrtek zvečer je imel viški Sokol, čigar ustanovitelj in prvi načelnik je bil Slavko Novak, žalno sejo, kateri je prisostvoval tudi prvi starosta br. Josip Tribuč, odbojniki in ustanovitelji Sokola. Sejo je otvoril starosta France Rems z lepim spominskim govorom in zborovalci so stoji počastili spomin zaslužnega načelnika.

Včeraj so romale množice na njegov dom, kjer je ležal pokojnik med cvetjem in zelenjem na mrtvaškem odru. Ob straneh sta stala kot častna straža po dva Sokola s sablami. Kmalu po 17. uri so se pričeli zbirati številni prijatelji in znanci pred hišo žalosti. Prišli so vsi oddelki viškega Sokola z društvenim praporom in slavnostnih krojev in druge viške organizacije. Po molitvah, ki so jih opravili o. o. frančiškani, se je najprej v toplih besedah poslovil od pokojnega Slavka Novaka prvi starosta viškega Sokola br. Tribuč, ki se ga je spominjal kot ustanovitelja in prvega načelnika viškega Sokola, ki je zastavljal vse svoje mlade sile za razvoj in razmah sokolske ideje na Viču. Bil je vzor Sokola do prazgodnje svoje smrti, zaveden Jugosloven, kremenit značaj, skratka cel mož. Zdržena pevstva zborov viške Danice in Slavca sta pretresljivo zapela »Spomladi vse se veselje, nakar so Sokoli dvignili svojega načelnika in ga prenesli na mrtvaški voz. Voz je obetopila častna straža s sablami in razvil se je veličasten žalni sprevod, ki ga je otvorila sokolska konjenica; za križem so nosili krasne vence, sledila je godba Prosvetnega društva, ki je ves čas igrala žalne koračnice, za vencem viškega Sokola je koračalo za društvenim praporom članstvo, naraščaj in deca. V sprevodu so bili prvi starosta Josip Tribuč, prvi tajnik Avgust Praprotnik, ustanovitelj viškega Sokola Bojan Drenik in podstarosta Sokolske župe Milko Krapež. Za sokolstvom so koračili gasilci, pevci pod zastavo pevskega društva Slavce, sledila je dahovčica in voz s krsto, za katerim so se razvrtli žalujoča soprega z otroki in sorodstvo ter občinstvo.

Na pokopališču so dvignili krsto zopet Sokoli ter jo prenesli v cerkev, po obredih pa so jo odnesli do groba sosedje. Na pokopališču se je po obredih poslovil v imenu viškega Sokola starosta Rems, poudarjajoč, da stojimo pred svežim grobom moža poštenjaka v najčistejšem pomenu besede, moža, ki ni bil plemenit samo po duši, marveč tudi po dejanjih, moža, ki smo ga ljubili in visoko spoštovali.

Po govoru brata staroste so pevci zapeli »Usliši nas« in ob ihtenju tugujoče rodbine se je orosilo marsikatero oko. Še enkrat se je sklonil sokolski prapor nad svežim grobom in pričele so padati prve grude na pokojnikovo zadnje domovanje.

Kongres pravnikov Jugoslavije

Ljubljana, 23. junija.

Kongres pravnikov kraljevine Jugoslavije bo letos v Zagrebu v dneh 7.—9. septembra. Prvi dan (petek) otvoritev kongresa, nakar se bo pričelo delo v posameznih strokovnih sekcijah. Te bodo nadaljevale svoje delo tudi naslednjega dne (sobota) dopoldne, nakar bo sledil zaključek kongresa v plenumu. Tretji dan (nedelja) je namenjen za izlete. Smeri izletov in ostale podrobnosti se bodo udeležnikom kongresa pravočasno sporočile še pred skupščino. Znanstveni del kongresa ima sledeči dnevni red: 1. Odnos državnega in cerkvenega zakonodavstva posebno z ozirom na sklepanje braka (referira univ. profesor dr. Perić Zivojin in dr. Milan Barzoi iz Beograda, univ. profesor dr. Rado Kušej iz Ljubljane, apelacijski sodnik dr. Tomo Pavlovič iz Novega Sada in odvetnik dr. Belić Matija iz Djakova); 2. Dopoldnevi kazenskega zakona v pogledu deliktov iz imovinske sfere (referirajo Jovanović Stojan, okrožni sodnik iz Beograda, Timoškin Vladimir, sodnik vrhovnega sodišča v Sarajevu in še en referent iz Zagreba); 3. Pravica do popravka po zakonu o tisku (referirajo dr. Dolenc Metod, univ. profesor iz Ljubljane, kasacijski sodnik dr. Belajčić Vladimir iz Novega Sada, odvetnik dr. Blagojević Vidan iz Beograda, Čulinović Ferdo, predsednik okrožnega sodišča v Beli Cerkvici, odvetnik dr. Vesel Josip iz Sarajeva in še en referent iz Zagreba); 4. Zakonitost uredb (referirajo univ. docent dr. Pržić Ilija iz Beograda, univ. profesor dr. Joso Jurković iz Ljubljane in še en referent iz Zagreba); 5. Takse v sodstvu in administraciji (referirajo državni svetnik dr. Sagadin Stefan iz Beograda, obrt. referent dr. Trtanj Josip iz Sarajeva, odvetnik dr. Brencelj Ljudevit iz Ljubljane in še en referent iz Zagreba); 6. Fiskalna bremena in narodna imovina in dodek (referirajo odvetnik dr. Holzmann Hugo iz Zagreba, odvetnik dr. Lapajne Stanko iz Ljubljane in dr. Grgurić Cvetko, sekretar Zveze industr. korporacij iz Beograda).

Kongresa se morejo udeležiti samo oni, ki so pravčasno prijavili. Prijave sprejema od 1. julija pa najkasneje do 15. avgusta vsako pravniško društvo za svoje člane in to društvo »Pravnik« v Ljubljani, Pravniško društvo v Zagrebu in Pravniško združenje v Beogradu. Obenem s prijavo mora dotični član plačati Din 100.—, ako je pripadnik svobodnega poklica, Din 60.—, ako je javni uradnik, rodbinski člani plačajo v prvi grupi Din 80.—, a v drugi Din 50.— Vsi referati bodo natisnjeni še pred kongresom in bodo razposlani brez posebnega plačila prijavljenim članom.

Pri prijavi naj se obenem navede, kakšno stanovanje želi udeležnik (hotel, event. skupno prenočišče). Dovoljeni popusti na železnicih itd. se bodo pravočasno sporočili.

Mariborčani nas pričakujejo

Maribor, 23. junija.

Mariborski župan je izdal danes naslednji proglas:

Mariborčani! V nedeljo, dne 24. t. m. poseti Ljubljana naš Maribor. Izlet priredi Društvo prijateljev Slovenskih gor, ki vneto goji med Ljubljancami ljubezen do naše solnce vinorodne obmeje pokrajine. Pokrovitelj izleta je ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc, ki pride na čelu zastopstva ljubljanskega mestnega občinskega sveta.

V pozdrav dragim nam gostom bo mestna občina na svojih poslopih izobesila zastave. Vabim vse hišne posestnike, da okrase svoje hiše z zastavami.

Mestni občinski svet bo goste pozdravil ob prihodu posebnega vlaka ob 7.49 na kolodvoru. Vabim Mariborčane, da se udeležijo sprejema na kolodvoru. Pokažimo našim bratom iz Ljubljane svojo goslojubnost in ljubezen, sprejmemo jih pristrčno in iskreno!

Župan dr. Franjo Lipold l. r.

Iz Celja

—c Prepaden bojvniški shod v St. Juriju ob juž. žel. »Bojvniške« so hoteli prirediti v nedeljo 24. t. m. dopoldne shod v St. Juriju ob juž. žel. Oblast pa je ta shod prepovedala.

—c Nesreča dveh otrok. Dijakinja Dor. Krecenbaherjeva v Celju si je v torek 19. t. m. doma pri sekaniu drv odsekala sredine na desni roki. V četrtek 21. t. m. so prepeljali v celjsko bolnišnico petletnega posestnikovega sinčka Ludvika Kraševca iz Griž pri Zalcu, ki si je nedavno pri padcu s česnje zlomil levo nogo.

—c Celjski nogomet. V nedeljo 24. t. m. ob 17. bosta v Celju dve zanimivi prijateljski nogometni tekmi. Na Glaziji bo tekma med Vojaškim SK Triglavom iz Ljubljane in SK Celjem, na igrišču pri »Skalni kleti« pa tekma med SK Ptujem in celjskimi Atletiki. Prvo tekmo bo sodil g. Adolf Presinger, drugo pa g. Seidl.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

II. sklepna produkcija konservatoristov

Ljubljana, 23. junija.

Z večerajšnjo, drugo in zadnjo produkcijo gojencev državnega konservatorija, ki je bila ob šestih popoldne v Unioni, je bila menda tudi letošnja tako nenavadno bogata glasbena sezona končana.

Vsi gojenci, ki smo jih včeraj slišali, so nam bili dobri znanci že iz številnih letošnjih, lanskih pa tudi že starejših produkcij in samostojnih nastopov.

Svigel Cveto, baritonist iz VI. letnika konservatorijske sr. šole (šola prof. Föderpergerjeve) je včeraj zapev širokopotezno arijo Heroda iz opere »Herodiada« Massenet. Samozavesten, eleganten nastop je mlademu pevcu, ki očitno nikdar ni poznal občutka manjvernosti, prinesel mnogo simpatičnih aplavzov. Marček-Olupova, ki bi nam morala zapeti Osterčeva samospava »U suncu« in »V senoci« ter Kričke »Hrteka in Krtelca« je vsled boleznih morala ostati doma. Hrašovec Silva, odlična, idealna spremljevalka, gojenka II. letnika visoke šole (prof. Janko Ravnik), je zaigrala na klavirju lirčno dramatično sonato Debrownena v izčrpi interpretaciji in z izglajeno, zavidano vredno tehnično spretnostjo. Celo pisemsko sceno iz Čajkovskega opere Evgenij Onegin smo slišali pri nedavnih letošnji operni produkciji. V okviru vseh teaterskih pripomočkov je vplivala (zapela in zaigrala jo je, če se ne motim, Korečanova) dokaj močnejše, kot včeraj iz ust Gnuš Kazimire, gojenke srednje šole. Naši učitelji solopetja goje s pridom tako operni, kakor koncertni pevski stil. Sem za to, da se prvi omeji na opere produkcije, ker petje ariji in celih scen na koncertnem odru izgubi polovico, če ne celo več svojega glasbeno-dramatičnega namena. Nepodprto z igalskimi elementi tudi pevci ne daje prilike polnega uveljavljanja. Na koncertni oder spada v prvi in izključni vrsti prednašalni stil umetne pesmi. Nemoten od igalskih momentov za more pevec koncentrirati vso svojo pozornost na pesemski vsebini primerno prednašanje, na koncertno glasbeno tehniko, na lepoto in plemenitost izraza. Koncertni stil vsekakor po umetniški plati prekaša vrednost opernega pevkega stila, ki ima za dosego svojega namena pripomočke, ki jih prvi ne more imeti. Da zamore biti naderjen in inteligenten človek naderjen operni, kakor tudi koncertni pevec — kar je sicer dovolj redek slučaj — dokazuje Drmot Anton iz IV. letnika srednje šole, gojenec prof. Wistinghausnove. Izredno lep uspeh je imel pri opernih produkcijah, in istotak uspeh včeraj, ko je — četudi nekoliko indisponiran — zapev odlično Janko Ravnikove duhovite Seguidille, ciklus sedmih samospelov. Spremljal ga je komponist sam. Pred njim je podal Vitičjevo Ciaccono na violini Dermalj Albert iz V. letnika srednje, Sladove šole. Po materah, sestrach so menda podedovali Leskovičev in Dermaljev otroci močno razvit glasbeni dar. Prof. Slavi je že danes izoblikoval iz Dermalja Antona respektnega violinista, ki ima pred seboj

lepo umetniško kariero. Produkcijo je zaključil Griegov klavirski koncert v a-molu. Igral ga je Gallatje Reinhold, gojenec VI. letnika sr. šole (prof. Janko Ravnik), spremljal pa orkester konservatorija in Ork. dr. Gl. M. pod vodstvom prof. L. M. Škerjanca. Stremetljivo, krepko, tehničnih težav natripano delo največjega norveškega glasbenega mojstra nacionalista 19. stoletja Griega je bilo ob enem tudi višek produkcije ter sta solist, kakor tudi dirigent, ki je koncert dirigiral s partituro v glavi in ne, kakor se običajno reče, z glavno v partituri, zaslužila v najvišji meri sumno priznanje, ki ga jima je izkazovala lepo obiskana dvorana. Ostale, že omenjene soliste so na klavirju spremljali Šapja Božena, Marjan Lipovšek ter Janko Ravnik. Z današnjim dnem pa so se menda prav zares začele glasbene počitnice.

Prebrisan tat pod ključem

Kranj, 22. junija. V četrtek zvečer okrog 21. je prišel v hotel Nova pošta neorganiziran črkostavec, Osiječan. Tam se je sestel z dvema svojima tovarišema; pri sosedni mizi je sedel trgovski potnik Miroslav Jerisa iz Ljubljane s svojo družbo. Na Novi pošti so ostali do 23. Potem je povabil Osiječan natakario, naj gre z njim v kavarno; pripomnil je, da nima denarja in da bo morala plačati sama. Natakario ga je odbila. Potem jo je nagovarjal, naj mu posodi nekaj denarja, kar pa je tudi odklonila, češ da ga nima. Osiječan se je skrivaj vtihotopil v sosedno gostilniško sobo in tam z žepnim nožem odprl predal mizice, kjer je imela natakario shranjen denar. Iz predala je vzel dva kovanca po 50, dva po 20 in tri po 10 Din.

Potem je z družbo odšel in popaval do 5. zjutraj. Nato so šli vsi skupaj spat v hotel Nova pošta. Osiječan je imel s seboj povrniki, ki ga je odnesel pri povajanju nekemu kapelniku; v povrniku je bila tudi stara spominska žepna ura. Njegovi tovariši so že odšli v spalnice v drugem nadstropju. Tatinski Osiječan pa je ostal v gostilni. Ker je bilo vse prazno, je zopet vdril v miznico, kjer je imela natakario shranjen denar, in vzel še 30 Din. Pri tem pa je pozabil na mizi nož.

Ko je prišel v sobo, kjer je spal njegov tovariš in ko se je prepračil, da ta spi, mu je preiskal obleko in mu izmaknil denarnico, v kateri je bilo 6 stotakov. Nato je tudi sam zaspal. Ko se je prebudil, je odšel v svoje stanovanje, kjer je skrnil ukradenih 600 Din v stranišče. Potem je odšel v Savski dvorci, kjer je vrgel denarnico z dokumenti vred v Savo. Ker se je zakasnil, se je izgovoril, ko je prišel v tiskarno, da je bolan in da naj mu napiše listek za zdravnika, kar so tudi storili. Na poti k zdravniku pa ga je že prišla orožniška patrulja.

Ko so ga orožniki zasliševali, je trdovratno tajil, češ da se ne izplača, da bi si za par stotakov mazel posode roke, saj ima še sam svoj denar, ki mu ga brani za ročenka. Priznal pa je, da je nož, ki so ga bili zjutraj na mizi, v katero je bilo vloženo, njegova last. Končno se je le moral udati in je nazadnje vse priznal. Pojasnjuje pa svoje dejanje s tem, da ima prirojeno nagnjenost k tatvinam, da je kleptomani in da se ga ta bolezen kar nenadno loti. Pravi tudi, da je bil toliko pijan, da ni vedel, kaj dela, in da se ničesar ne spominja. Orožniki mu seveda ne verjamejo, ker se vseh drugih dogodkov v tej noči razen svojih štirih tatvin prav dobro spominja. Vsekakor je jasno, da je aretiranec zelo drzen in zvit tat.

Pri preiskavi njegovega stanovanja je po daljšem obnavljanju pokazal orožnikom, kam je skrnil ukradenih 6 stotakov. V njegovi sobi so našli tudi nekaj strokovnih knjig, ki jih je odnesel iz tiskarne, kjer je bil zaposlen.

SAMO SE DANES!

Štorklja štrajka

JUTRI VELIKA OPERETA

NOČ VELIKE LJUBEZNI

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri

jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

Iz Kranja

— Na deški in dekliški narodni šoli v Kranju bo v torek 26. t. m. od 8. do 12. vpisovanje novincev 26. t. m. od 8. do 12. vpisovanje novincev in novink, rojenih v letu 1927 in sicer na občni prireditvi. Zdravniški pregled bo istega dne popoldne ob 14. istotam.

— Uspehi višjega tečajnega izpita na gimnaziju v Kranju. K višjemu tečajnemu izpitu je bilo pripuščenih 28 dijakov in dijakinj. Od teh jih je napravilo izpit: 3 z odličnim, 9 s prav dobrim in 6 z dobrim uspehom; 8 jih ima popravni izpit, 2 pa sta odklonjena za leto dni. Ustnega izpita sta bila oprošena Stanislav Erzar in Jožica Varacha. Maturo so napravili: Beno Andervald, Simona Dolar (z odliko), Erzar Stanislav (z odliko), Ignac Fock, Jurij Gregore, Josipina Grzetič, Hubert Heim, Franc Likosar, Katarina Linhart, Amalija Malovrh, Ludovik Modic, Lea Sabothy, Srečko Skrt, Bogomir Slapar, Marjan Šorli, Leopoldina Toman, Jože Ulčar in Jožica Varacha (z odliko). Ministrski odposlanec pri izpitu je bil univerzitetni profesor g. dr. Karl Ozvald. Danes bo končan tudi nižji tečajni izpit.

— Izpremembe občinske tarife na blagovni promet. Po naredbi banske uprave glede davčnin na blagovni promet z dne 30. junija 1930 so bile na zadnji občinski seji, ki se je vršila pretekli četrtek, sprejemene tarife na blagovni promet. Tarife so se vedno mnogo manjše kakor v Ljubljani in drugih večjih mestih ter ne bodo zahtevale velikega kontrolnega aparata. Zvišanje tarif je bilo soglasno sprejeto. Iz tega občinskega dohodka bo šla večina denarja v fond za gradbo nove ljudske šole. Večje tarife, ki se nanašajo na 100 kg blaga, so sledeče: čevlji, žarnice 300 Din, kozmetična sredstva, konfekcijske oblike, naravna svila in izdelki iz nje 200 Din, tiskovine 100 Din, platneni čevlji 60 Din, motorna kolesa, bicikli, silvalni stroji deli teh, lekarniške in drogerijske potrebščine, toaletno milo, barvila in laki 50 Din, avtomobili in njihovi deli 30 Din, umetna svila 25 Din. Tarife za ostalo blago znašajo 10 Din in manj za 100 kg. Kurivo za gospodinstvo, izvoz čevljev, deželni pridelki iz okolice, postavljeni na trg za prehrano, so uvoznine prosti.

Veliki načrti naših smučarjev

SK Mirija zgradi v Planici še en dom. — Skakalnica bo znatno razširjena.

Ljubljana, 23. junija.

Z naraščajočim številom smučarjev rase pri nas tudi potreba po gradnji novih smučarskih domov. Zaradi izredno ugodnih snežnih prilik je postala posebno priljubljena Planica in idilični dom SK Mirije že davno ne zadošča potrebam. Zaseden je vse leto, kajti izredno ugodna lega, Planica leži ravno na meji med dolinsko in alpsko floro, ima mnogo interesentov tudi v poletnem času. Mirija je že lani nameravala svoj dom razširiti, ker pa tudi to ne bi zadoščalo, se je odločila, da zgradi blizu prvega še drugi dom, ki bo odgovarjal vsem zahtevam.

Novi dom bo zgrajen na podlagi izkustev, pridobljenih v starem domu. Stal bo na zemljišču ob vnožju Slatne tik struge Nadiže. Ker bo zgrajena tudi nova cesta, bo dohod dosti bližji železniški postaji. Nova cesta se bo odcepila od stare približno 400 m pred skakalnico in bo vodila preko struge prav do novega doma. Stara cesta bo v kratkem razširjena in popravljena ter dostopna tudi avtomobilskemu prometu. Kranjske deželne elektrarne so ravno zdaj pričele z elektrifikacijo Radeč in bo napeljan vod tudi do obeh domov, obenem pa bo izpeljan tudi telefonski vod.

Novi dom bo zgrajen v glavnem po najmodernejših principih, ki so prikladni za ta veličastni, mirni kraj. Stanovanja za goste bodo povsem ločena od gospodarskih in drugih poslopij. Vsa stavba, ki bo imela obliko črke L, bo dolga okoli 45 m in široka 10 m, s pritličjem in dvema nadstropjema pa bo segala 12 m visoko. Sobe bodo seveda urejene z vsem komfortom, povsod bo topla in mirna voda ter centralna kurjava. Pri gradnji se bo polagala prav posebna pažnja za bivanje v poletju. Večina sob bo obrnjena proti jugu in bo imelo solnce ves dan dostop. V vsakem nadstropju bodo prije in kopalnica. Na razpolago bo 34 sob s 65 posteljami in to za enega, dva ali tri stanovalce. Vse pritličje bo zavzela prostrana jedilnica, dolga 20 in široka 8 m, položena pravokotno na stanovanjski objekt. Jedilnica bo pokrita s streho, urejeno kot teraso za solnčenje. En del, imenovan veranda, bo krit s streho in bo služil za slučaj slabega vremena. Po potrebi se bo jedilnica uporabila za plesišče. Zraven jedilnice je v načrtu posebna kmečka soba za one, ki ljubijo pristno domače življenje. V tretjem traktu, ki bo zopet pravokotno na jedilnico s teraso, bo nameščena kuhinja, pod njo pa gospodarski prostori, kakor kleti, pralnica in drugo.

Novi dom bo stal na nekoliko vzvišenem prostoru s krasnim razgledom proti Ponci, Jalovcu in Majstrovski, proti severu se bo

odpiral pogled na vas Radeče in na Petelin, proti zahodu pa na veličastno skakalnico. Pri vsem tem pa ne bo prikrasan sedanji dom. Za poletno bivanje ima majhen bazen in prostor za solnčenje, v kratkem bo pa gotov še prostor za tenis in poseben letni paviljon.

Glede na veliko skakalnico in pa ker je dolina Planice zaradi bližnje Slatne izredno prikladna za vezbanje oziroma šolo, je Planica postala najpriljubljenejša točka naših in inozemskih smučarjev. K temu je še prav posebno pripomogla letošnja skakalna prireditev in je bila Mirija že skoroda moralno prisiljena ne samo, da razširi in izpopolni svoje zgradbe, temveč da izpopolni in dokonča obstoječo skakalnico. Mednarodne skakalne tekme se bodo ponovile vsako leto, prihodnje leto pa se k temu priključi še vseslovanstvo smučarsko prvenstvo. Vse to bo povzročilo, da bo dotok tujcev vedno večji in da jim bo treba res nekaj nuditi, da se bodo še vrnili. Mirija ima pripravljen prav velikopotezen načrt. Napravila bo nove poti za smučke ture ter bodo v ta namen v okolici posekali grmovje in drevje. JZZS že dolgo išče kraj, na katerega bi lahko računal tudi v najneugodnejših vremenskih prilikah. Ker je v Planici zama najugodnejša, se bavi savez z mislijo, da ustvari v Planici tudi teren za smuk in slalom. Za smuk sta izredno prikladna Petelin in Podkoren, prav lepa proga pa bi se dala izpeljati tudi s Cipernika v dolino, dočim je za slalom Jalovčev kuloar kakor ustvarjen.

Mirija bo skakalnico letos znatno razširila. Doskokišče bo za 15 m širše in preurejeno tako, da bo skakalnica omogočala skoke do 110 m. Ker je dostop na tako veliko skakalnico za tekmovalce zelo naporen, je v načrtu gradnja posebnega dvigala za skakače. Da bo zadovoljno tudi občinstvo, bo objava rezultatov avtomatična. Za velike mednarodne tekme se bodo zgradile tribune, kar pa ne bo tako kmalu, ker so vsi ti načrti zvezani z ogromnimi denarnimi žrtvami, ki jih Mirija brez pomoči javnosti ne bo zmogla.

Norvežani so ponesli glas o Planici po vsem svetu. Že sedaj je Mirija prejela številne ponudbe priznanih norveških trenerjev za skoke, vendar se pogajanja še niso zaključila. Svetovni tisk Planice še vedno ni pozabil, kar je povzročilo, da so se tudi v tujini začeli vedno bolj zanimati za Planico. Čeprav bo Mirija zgradila novi dom, bo še vedno manjkalo prostora. Na Radečanih je, da store vse potrebno, da bo na razpolago vedno dovolj prenočišč in je samo od njih odvisno, da postanejo Radeče postojanka, kakor je St. Anton v Arlbergu.

Slabo je naletel. Giacomo Mayerbeer je podaril dva prijatelja vstopnici k predstavi svoje opere »Hugeneti«. Naslednjega dne ju je vprašal kako jima je bilo všeč. — Krasno je bilo, samo ta nesrečna godba je vse pokvarila, — sta odgovorila.

Japonci bi začeli vojno z Rusijo z napadom na ruske aerodrome

Pripravljati kulturnega človeka na vojno, ki je neizogibna, je zelo odgovorna naloga. Tu je namreč treba povedati marsikaj o načrtih. V takem položaju so zdaj tudi vodilni japonski činitelji. Toda pri vsej njihovi diplomatski in psihološki spretnosti jim manjka velika vojna univerza in to je bila svetovna vojna. Proučevali so jo samo v literaturi, podobno kakor so v literaturi proučevali njihovo vojno z Rusijo Nemci. Zato se človeku zdi, da ima pred seboj japonsko izdajo kombinacije Goltza, Wagnerja ali Bluma, ko čita razpravo japonskega vojaškega strokovnjaka Hirate. Hirata pove o japonskih načrtih v Aziji v glavnem tole:

Ustanovitve neodvisne Mandžurije je prva velika etapa historične kombinacije. Mandžurija naj postane na azijskih tleh baza za odločilni spopad Japonske z Rusijo. Toda to bi še ne bilo vse. Mandžurija naj postane obremen domovina vseh petih narodnosti Daljnega vzhoda — Kitajcev, Mandžurcev, Mongolov, Japoncev in Korejcev. Mongolija se mora priključiti Mandžuriji, pa naj Rusija temu še tako nasprotuje. Vse to spada še v prvo etapa historičnega načrta.

Mikado

Druga etapa bo po Hiratovem mnenju

obrambna vojna proti Rusiji, da si Japonska zagotovi pravice do vzhodnokitajske železnice in da dobi ostanek Sahalina in Kamčatke ter primorske kraje Sibirijske. Hirata pa pravi, da je to minimalni program. Maksimalni program obsega pri njem ves ruski Daljni vzhod tja do Krasnojarska. Tretja etapa je vojna z Ameriko v obrambo azijskih narodov proti ameriški imperijalizmu, kakor pravi Hirata.

Najzanimivejša je druga etapa, namreč vojna s Sovjetsko Rusijo. Hirata govori o istočasnem japonskem prodoranju na tri strani: proti Vladivostoku, proti Blagoveščensku in preko Hingana v Zabajkal. V prvih dveh smereh vidi Hirata samo krajevne ovire, ki se dajo premagati tehnično, zlasti s pomočjo vojnega brodogradništva in japonskih saperejev, ki so baje prvi saperji na svetu. Zelo važen je prehod čez pogorje Hingan. Ker imajo Hingan v rokah Japonci, lahko računajo z zmago že v prvih bitkah. Dolga leta so se Japonci bali, da bo rdeča armada zavzela ta gorski greben. Med Hinganom in sovjetsko mejo leži namreč stepe Hulun-Buir. Hiratova strategija zahteva, da bi japonske čete takoj navale na sovražnikovo bazo v Zabajkalu. Če je morala japonska armada v prvi vojni s carsko Rusijo po vrsti zavzemati položaje Laojan, Mukden, Čancun in Harbin, bo treba zdaj v spopadu z rdečo armado zasesti Daurio, Cito, Irkutsk in slednjč še Krasnojarsk.

Kar se tiče rdeče armade, dvomi Hirata o vrlinah njenega poveljniškega zbora, ki se mu ne zdi boljši od zbora stare carske armade. Rdečo konjenico smatra za izborna, pravi pa, da jo bo japonsko letalstvo v stadi lahko uničilo. Da bi se doseglo ravnotežje s sovjetskimi motomehaniziranimi enotami, zahteva, naj Japonska čim prej osredotoči na zapadni meji Mandžurije močne podobne enote. Velik pomen pripisuje Hirata letalstvu in priznava, da je pred tremi leti še nizko cenil sovjetsko letalstvo. Zelo nevarna se mu zdi zlasti

sovjetska letala za bombardiranje ANT. Zato priporoča vojaškimi krogi, naj najprej obračunajo s sovražnim letalstvom, zlasti naj uničijo v Spasku letniško letalsko brigado. Vprašanje njene obstoja je po Hiratovem mnenju tudi vprašanje japonskega uspeha in neuspeha. Za zaključek govori o premoči japonskega železniškega omrežja v Mandžuriji. Na dve stvari ga pa Hirata pri tem pozablja. Na to, da ga opozarjajo nemški strokovnjaki, ki politično nika-

kor ne simpatizirajo z Rusijo, ki pa vendar hočejo biti vojaško objektivni. Gre za komunistično propagando in partijske napade.

Če so zanimiva razmišljanja japonskega vojaškega strokovnjaka o ciljih in zmogljivostih vojne z Rusijo, so enako zanimivi tudi zaključki starega carskega profesorja vojne šole A. Svečina, ki zdaj poučuje na rdeči vojni šoli in ki je napisal o prvi rusko-japonski vojni mnogo razprav. V aprilski številki sovjetske vojaške revije »Vojna in revolucija« opisuje zelo zanimivo razvoj japonske armade od leta 1904. Letos namreč praznuje japonska armada 60-letnico in 30-letnico od prve rusko-japonske vojne. Če hočemo razumeti naglico, s katero se razvija japonska armada, zadostuje pomisliti, da je začel zmagovalec pri Port Arthurju general Nogi svojo vojaško kariero kot samuraj — upornik proti mikadovim reformam in da se je v tej ustaj bil boril še

v srednjeveškem oklepu z lokom, da je pa čez 30 let poveljeval že zelo močni armadi, ki je imela brezstrelne in težke topove, pa tudi strojne puške. Razvoj vojaštva, ki je zahteval v Evropi pet stoletij, je šel na Japonskem v eni generaciji. Svečin svari pred presojanjem japonske armade po njenem stanju iz leta 1904. Tok japonskega militarizma je močan, od takrat je preteklo že mnogo vode. Leta 1904 je bila Japonska še čisto agrarna država, letos ima pa že okrog 3000 milijonarjev. V času, ko je svetovna vojna uničevala kapitale vojnojočih se držav, so Japonci zbirali svoj kapital in se polasčali svetovnih tržišč, kamor druge države med vojno niso izvažale. Leta 1908 Japonci še niso izdelovali niti cevi za puške. Japonska je bila takrat najbolj odjemalec Krupa in Steyera. Posojila po vojni z Rusijo je porabila

za zgraditev lastne vojne industrije. V letih 1906 do 1910 se je na tem polju mnogo storilo. Leta 1912 je Japonska že dobavljala puške Mehiki. Rusiji je dobavljala med vojno za dobrih 15 milijard vojnega materiala.

Kar se tiče tehničnih izkušenj svetovne vojne, je nastala po Svečinovem mnenju na Japonskem reakcija šele leta 1920. Do takrat je bila japonska armada kopija evropskih armad iz leta 1914. Leto 1923 pa pomeni reorganizacijo in preoborožitev. Ker so morali Japonci v tem času štetiti in ker so morali največjo pozornost posvečati vojnemu brodogradu, je ravnal njihov generalni štab zelo pametno. Namestu da bi imeli slabo opremljeno armado, so sklenili omejiti njeno število, zato pa pustiti ji dober poveljniški zbor in dobro tehniko. Namestu 21 divizij jih je ostalo samo 7. Polki po štiri bataljone so se spreminili v polke po tri bataljone, obnem je pa šla tretjina častnikov naenkrat v rezervo. Toda šele leta 1929 je začelo Japonska

Hirata

sistematično modernizirati svojo armado

na polju tehnike. Zgradila je lastne tovarne za tanke in letala. V doglednem času bo japonska armada najmodernejša opremljena. Od leta 1931 do letos so napravili Japonci v tem pogledu velik korak naprej. Zdaj ima Japonska že 20 moderniziranih divizij. Hude preglednice jim dela še reorganizacija naprav v zaledju, ki so zlasti med vojno v Džeholu znatno šepale. Tako je lani med umikom južno od kitajskega zidu armadna služba v zaledju odpovedala. Ranjenci so umirali brez zdravniške pomoči, armadi je primanjkovalo streliva.

O načinu japonskih vojaških operacij pravi Svečin: Japonci so skrajno pogumni tam, kjer čutijo, da je sovražnik v razkroju, nasprotno pa skrajno previdni, kjer slutijo odločen odpor. Kakor je Hirata izrazil dvome o vrlinah višjega japonskega oficirskega zbora, dvomi tudi Svečin o japonskem. To mnenje opira na izkušnje z japonskih manevrov. Japonci se na vsako vojno

neverjetno temeljito pripravijo.

Leta 1904/5 je šla že desetica vojnih izdatkov za podkupovanje inozemskih listov in sabotažo ruskih vojnih dobav.

Zdaj imajo Japonci posebne šole agentov, ki govorijo jezike vse Azije in pripadajo vsem verskim sektam. Doma so v Afganistanu enako, kakor v Indiji. V teh ukrepih je japonski generalni štab brez kontrole. Tuja vojnuska služba na Japonskem ne more mnogo opraviti, ker bi lahko zvezo z japonskimi otoki v kritičnem času tako temeljito prekinili, kakor je bilo z Anglijo v svetovni vojni. Prve tri tedne Nemci sploh niso vedeli, kaj se godi v Angliji.

Svečin opozarja, da so Japonci začeli še vsako vojno brez napovedi, z nenadnim napadom. Leta 1894 so napadli kitajsko vojsko v Koreji, leta 1904 so napadli ruske brodogradne in s tem dobili premoč na morju. Leta 1931 so pa napadli kitajski arzenale v Mandžuriji. Svečin je mnenja, da se bo vojna z Rusijo začela

z japonskim napadom na ruske aerodrome,

ker hočejo Japonci tako dobiti premoč v zraku. Japonskim strategom je namreč mnogo lažje, da pridobijo čim več na času.

Zdaj šteje Japonska 120.000.000 prebivalcev, od teh 50.000.000 na azijskih tleh. Premagati Japonce torej ne bo lahko, toda za rdečo armado po Svečinovem mnenju to ne bo nemogoče. Vsekakor pojde tu za borbo tehnike, toda na prometno in civilizatorično zelo zastarelo ozemlje. To pomeni, da bo potrebna v japonsko-ruski vojni velika organizatorična nadarjenost, zlasti pa je klena vztrajnost. O Japoncih vemo, da imajo obojega v izobilju. Rusi bodo morali to šele dokazati, toda dobri znaki se že kažejo zlasti v izbornem sovjetskem letalstvu.

Glas z neba

Izpolnilo se je Sibilino prerokovanje še pred koncem sveta. Nad Rusijo se razlega glas iz oblakov, samo da to ni glas arhangela Gabrijela, ki bi klical duše pred večnega sodnika, temveč glas sovjetskega komisarja za propagando, ki agitira za komunistično stranko. Boljševiki so zelo iznajdljivi, vsako sredstvo ji mje dobrodošlo, samo da morejo uspešno širiti svoje ideje. Tako so poklicali na pomoč tudi letalo kot najmodernejšo propagandno sredstvo.

Komisar za propagando leta s svojimi ožjimi sodelavci nad kraji, kjer komunistične ideje še niso dovolj močno zasidrane, zlasti nad industrijskim Uralom, kjer agitirajo iz zračnih višav za sovjetski režim in komunistično stranko. Sovjetski agitatorji letajo v aeroplanu »Maksim Gorki« in na razpolago imajo velik megafon, da se njihov glas mogočno razlega daleč naokrog. Besede, ki jih izgovarja komisar v kabini orjaškega letala, so tako močne, da se navzlic brnenju treh propelerjev dobro slišijo daleč naokrog. Novo propagandno sredstvo baje zelo dobro izpolnjuje svojo nalogo.

Žena z dvojnimi srcem

Mnogo je na svetu sovražnikov zakonskega stanu, ki pa vendar potrpežljivo prenašajo zakonski jarem. V Ameriki je dvignila mnogo prahu afera igralki in pisateljice Vivie Teshmanove, o kateri se je izvedelo šele po smrti, da je bila omožena in da je imela dva otroka. Igralka je bila znana kot velika sovražnica moških, tako da so krožili o nji na ta račun razni dovpti in celo popevke. Pa ne samo to, Teshmanova je rada pisala proti zakonskemu jarmu strupene kokerije, v katerih je napadala nesmisel, zastarelost in okostelost zakonskega stanu. Dolžila je pa v prvi vrsti moške, ki se kot zakonski možje počutijo dobro samo, če jim žene priznajo vlogo gospodarjev. V Ameriki, kjer so pa ženske visoko izobražene, je zakonskega stanu konec.

Teshmanova je zaslužila mnogo denarja kot gledališka igralka, pa tudi kot pisateljica. Vse svoje premoženje je zapustila možu in svojima otrokoma, o katerih pravi v oporoki, da se mora samo njim zahvaliti, da ni bilo njeno življenje brez vsebine. Vse kaže, da je bila Teshmanova vzorna zakonska žena, da je imela rada svojega moža, kot pisateljica je pa strupeno napadala zakonski stan in moške. Potem pa naj človek pisateljem še verjame. Tako se tudi rado pripeti, da pisatelj rolni na kapital in zasebno lastnino, sam pa nosi denar v hranilnico in ko ga ima dovolj, si zgradi vilo, na vrata pa pritrdi napis »Pozor, hud pes!«, da ga ne hodijo siromaki nadlegovati.

7 morskem kopališču.

Letoviščarka, ki ima 150 kg žive teže, prihiči vsa prestrašena k svojemu možu:

— Pomisli možiček, kopala sem se, pa sem naenkrat zagledala, kako plava proti meni morski pes.

— Ubožica, kaj se te ni nič ustrašil?

SARGOV KALODONT

Kritičen položaj bratovskih skladnic

Pokojsinsko zavarovanje rudarjev in plavžarjev bo propadlo, če ga v najkrajšem času ne reši učinkovita sanacija

Trbovlje, 22. junija.

Dolga desetletja so si naši rudarski in plavžarski trpini gradili svoje socialne ustanove, predvsem bratovske skladnice. V dolgoletnih socialnih borbah so si potom svojih strokovnih in stanovskih organizacij vendarle priborili skorjico kruha tudi za stara leta, ko jim bodo po težkem in napornem delu moči opešale in ne bodo več v stanu sebi in svojim družinam služiti vsakdanji kruh. S ponosom so gledali nekoč naši rudarji in plavžarji na te svoje starostne socialne zaščitnice, ki so si jih s toliko ljubeznijo, borbostjo in požrtvovalnostjo ustanovili, v za- vesti, da ne bodo služili le njim, marveč tudi hvalničnim njihovim potomcem. Vsak rudar in sleherni plavžar je videl v bratovski skladnici svojo socialno svetinjo, ki jo je podedoval od svojih prednikov kot oporoko, da jo neokrnjeno ohrani tudi v zaščito bodočim rodovom.

Toda privihrala je vojna furijska, ki je omajala temelje tudi dotlej finančno dobro fundiranih bratovskih skladnic. Trije pojavi, odnosno ukrepi v njem in povojnem času so docela uničili brezprimerne življe in trud, ki so ga rudarski in plavžarski trpini doprinešili za svoje socialne ustanove in to so na višji pritisk odredeno 3 milijonsko nakazilo vojnega posojila v zlatih kronah, ki ga bratovske skladnice nikoli več niso dobile nazaj, dalje razvedrotenje denarja kot neposredna posledica svetovne vojne in končno zamenjava našega denarja po prevratu v razmerju 4:1. Vse to je uničilo premoženje in zlato podlago pokojsinskega zavarovanja bratovskih skladnic, ki je bilo pred vojno na zavidi višini.

Jasno je, da bi mogli današnje brezupno stanje pokojsinskega zavarovanja bratovskih skladnic zboljšati le učinkoviti sanacijski ukrepi, ki pa jih zmoreta le država in banovina. Do tega zaključka so prišli tudi delavski delegati na letni glavni skupščini Bratovske skladnice v Ljubljani 9. t. m., ker so se prepričali, da kljub 5% zvišanju prispevkov v letu 1927 na 14% v letu 1933 in znižanju pokojnin na 75% kategorijskega zaslužka po 35 službenih letih, znaša deficit mesečno še vedno povprečno 120.000 Din, ali povprečno poldrugi milijon letno. Toda ta deficit bo naraščal nedvomno še naprej, ker bo treba za delo nesposobne delavce in v bodoče vpo-kojiti, dotoka novih aktivnih članov pa ni dovolj, ker skoraj ni nobene možnosti za njihov zaposlitev. Obstoji torej utemeljena boja-zen, da se bo še sedanja skromna, po zavarovalno-tehničnih pravilih povsem nezadostna imovina okrog 15 milijonov Din, ki pa je poleg tega deloma še nelikvidna, pri nadaljnjem trajanju krize docela porabila, tako da za stalno naraščanje pokojnine ne bo prav nobenega kritja razen tekočih prispevkov, iz katerih bi se pa morale stekati rezerve za obveznosti, ki jih bo treba kriti v bodočnosti.

Da bi zadostila obveznostim do svoje- ga članstva po načelih kapitalnega kritja, bi morala imeti pokojninska blagajna bratovske skladnice preko 300 milijonov Din, tako pa je v letih od 1925. do 1932. z velikimi napori članstva in podjetij dosegla komaj 15.778.552 Din premoženja. Leta 1933. pa je bila zaradi naraščanja vpokojencev in padanja aktivnega članstva primorana naeti tudi že to rezervo, ki se je do konca lanskega leta znižala že na okroglo 15 milijonov, ki pa se neprestano in

rapidno krčijo. Od leta 1925. je število zavarovanih članov padlo od 16.721 na 9746 koncem decembra 1933. Število vpokojencev in rentnikov pa je v tem času naraslo za 3414. Obojestranski prispevek, t. j. delavca in delodajalca, ki je znašal v letu 1925. povprečno le 463 Din (ko so bili še neprimerno boljši časi, kot so danes), je v letu 1933. dosegel že 1155 Din. Letos pa so se dvignili prispevki že na 1418 Din od vsakega aktivnega člana, torej več kot trikrat toliko kot v letu 1925., dasiravno preživlja danes naš rudar najtežje čase. — Zlasti prikazuje težko stanje pokojsinske blagajne dejstvo, da je bilo leta 1933. vplačanih preko 13 milijonov Din; torej izdatki močno presegajo dohodek.

Delavski in delodajalski delegati glavne bratovske skladnice so bili na glavni skupščini soglasnega mnenja, da so nadaljnji sanacijski ukrepi možni samo na polju gospodarske in socialne politike. Po njihovem mnenju bi bili potrebni sledeči ukrepi:

1. Naročila državnih ustanov, zlasti državnih železnice na premož iz premožgovnikov dravske banovine naj se povečajo na zadostne količine, da bo vsaj deloma omogočena zaposlitev onih tisočev rudarskih delavcev, ki jih je poleg raznih drugih razlogov zlasti tudi stalno krčenje teh naročil v zadnjih letih vrglo v brezposelnost in po velikem delu v breme pokojsinske blagajne.

2. Enak prispevek, kakor se pobira v dravski banovini od proizvedenega premoga za pokojsinski sklad, naj se uvede na premožgovno produkcijo tudi v vseh drugih banovinah in na uvoz premoga iz inozemstva, ustanovi naj se tako skupen sklad za vso državo, iz katerega se naj dajejo doliacije bratovskim skladnicam za sanacijo onih blagajn, ki pod teži neodoljivih okoliščin zaidejo v težkoče. Opozarja se pri tem na možnost, po-avdotočeno po starihvihi katastrofi v Kakanju, da tudi pri drugih bratovskih skladnicah nastane položaj, iz katerega ni zadovoljivega izhoda brez zadostnih skupnih sredstev, da se riziko z njimi izenači in porazdeli na večji krog.

3. Dokler se gospodarske razmere ne zboljšajo in je podana nevarnost, da se pokojninska blagajna ljubljanske Glavne Bratovske skladnice izprazni, naj se dajejo tej blagajni iz državnega proračuna in iz proračuna dravske banovine primerne podpore, ki naj skupno s tekočimi prispevki zajamčijo izplačevanje pokojnin in vsaj skromno dotiranje rezerve.

Te tri predloge, ki jih bo predsedniku vlade in resortnim ministrom, senatorjem in poslanecem predložila posebna deputacija delegatov-delavcev, mora vsa naša dobro misleča javnost podpirati, ker predstavljajo edino možnost uspešne sanacije ogroženega starostnega zavarovanja rudarskega in topilniškega delavstva dravske banovine. Naša socialna dolžnost je, da ne dopustimo propasti edine starostne socialne opore rudarjev in plavžarjev, ki bi postali z uprskoščanjem pokojninske blagajne bratovske skladnice enaki in še večji reveži kot so naši rudarski starovpokojeenci, ki so večinoma v breme našim občinam in javni dobrodelnosti. Zato je treba zapolniti akcijo Glavne bratovske skladnice krepko podpreti, da bo imela na merodajnih mestih uspeh, kajti še je čas, da se ob 12. uri reši, kar se za naše bodne rudarske in plavžarske trpine rešiti mora.

Radioprogram

Nedelja, 24. junija.
8.15 Poročila. 8.30 Gimnastika (Pustišek Ivko). 9.00 Versko predavanje (dr. Regalati Čebulj). 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz Cebulj. 9.45 Plošče. 10.00 Predavanje za delavce: Trbovlje (L. Mrzel). 10.30 Slovenske narodne in spremljevanje radijskega orkestra pojo ga. Ramsakova, gđ. Mišičeva, gđ. Gostič in Janko. 11.15 Slovenska glasba, radijski orkester. 12.00 Cas, reproduc. orkestralni koncert narodnih pesmi. 16.00 O vrticah (Virant Anton). 16.30 Ljudska igra: Duše (Petrovič), društvo Rokod. pomoč. 17.30 Naši pevski kvarteti in oktetni (reproduc. koncert). 20.00 Operetni dueti, pojeta ga Stajgar-Kogejeva in g. Janko Vekoslav. 20.45 Dolinškov šramel kvartet. 21.15 Radijski orkester. 22.00 Cas, poročila, lahka glasba.

Ponedeljek, 25. junija.
11.00—12.00 Prenos iz Beograda (govor ministra Barthoua in predavanje). 12.15 Reproduciran citrski koncert. 12.45 Poročila. 13.00 Cas, pevski jazz ansambli na ploščah. 18.00 Priprava zelenjave in sadja (gđ. Zemljanova). 18.30 Zgodovina slovenske žene (ga. Zajc-Boškovičeva). 19.00 Radijski orkester. 19.30 Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). 20.00 Prenos opere iz Zagreba. — V odmoru: Cas in poročila.

Torek, 26. junija.
11.00 Soliska ura: Kosovo in slepi guslar (V. Mlekuz). 12.15 Ruska instrumentalna glasba na ploščah. 12.45 Poročila. 13.00 Bas, reproduc. dueti slovenskih narodnih. 18.00 Otroški kotiček (ga. Gabričičeva). 18.30 Polke in koračnice v reproduc. glasbi. 19.00 Dolžnost Sokola glede na drž. vzgojo (M. Ambrožič). 19.30 Stanje akcije za univ. knjižnico v Ljubljani (Fran Petre). 20.00 Ob 70letnem rojstnem jubileju Rih. Straussa: 1. Predavanje (dr. Dolinar); 2. Vokalni koncert g. Gostiča. 21.00 Radijski orkester. 22.10 Bas, poročila. 22.30 Angleške plošče.

Sreda, 27. junija.
12.15 Reproduc. operetni venčki. 12.45 Poročila. 13.00 Cas, pesmi iz zvočnih filmov (plošče). 18.00 Komorna glasba, radijski kvintet. 18.30 O verstvih (Fr. Tersegav). 19.00 Radijski orkester. 19.30 Literarna ura: Povojna poljska književnost (prof. France Vodnik). 20.00 »Dedščina« (Ribičič), dramski prizor s petjem. 20.30 Slovenski vo-

kalni kvintet. 21.15 Slovenske zdravice poje g. Janko s spremljevanjem harmonike (g. Cvrm). 22.00 Cas, poročila, lahka glasba.

Četrtek, 28. junija.
9.00 Soliska ura: Vidovdanska proslava, izvaja III. drž. realna gimnazija (prenos iz Filharmonije). 12.15 Jugoslovanska glasba (plošče). 12.45 Poročila. 13.00 Cas, reproduc. koncert slovenskih narodnih pesmi in plesov. 18.00 Kosovska bitka (Vlado Puc). 18.30 Srbohrvaščina (dr. M. Rupel). 19.00 Plošče po željah. 19.30 Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). 20.00 Prenos iz Beograda. 22.00 Cas, poročila, lahka glasba.

Petek, 29. junija
8.15 Poročila. 8.30 Telovadba (Pustišek Ivko). 9.00 Orgelski koncert (Pavel Ranci-gaj). 9.30 Versko predavanje (dr. Regalati Čebulj). 10.00 Prenos iz stolnice. 11.00 Radijski orkester. 12.00 Cas, reproduc. Dvokavne kompozicije. 16.00 Filozofsko predavanje (dr. France Veber). 16.30 Radijski orkester, vmes klavirska harmonika (g. Breznik). 20.00 Klavirski koncert ge. Šmalc-Svajgerjeve. 20.45 Radijski orkester, vmes skeč »Kamen do kamna — pogača«. 22.00 Cas, poročila, reproduc. koncert valčkov.

Sobota, 30. junija.
12.15 Vesele slov. pesmi v reproduc. glasbi. 12.45 Poročila. 13.00 Cas, reproduc. operne uverture. 18.00 Michele Fleta poje na gramofonskih ploščah. 18.30 Zabavno predavanje: Med potujočimi igralci (Ferdo Delak). 19.00 Koroška ura (ga. Stauddegger). 19.30 Znanjki politični pregled (dr. Jug). 20.00 Ruska glasba, radijski orkester. — Vmes samospjevi ge. Popove. 21.00 Eroica na ploščah. 22.00 Cas, poročila, harmonika solo, g. Stanko.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V ŠISKI. — Telefon 33-87

V soboto ob 7. in 9. v nedeljo ob 5. 7. in 9. v ponedeljek ob 7. in 9. uri slavni tenor Louis Graveure in Jeny Jugo v opereti

PEVČEVA LJUBEZEN

Za smeh skrbita R. A. Roberts in Heinz Rühman

Dopolnilo nov zvočni tednik

Pride! MADAME BUTTERFLY

Ponson du Terrail: 54 Lepa židovka

Roman.

— Dobro, — je odgovorilo dekle otožno.
Vojak je prisedel k dozdevnim meščanom.
— Vidim, da ste mož beseda, — ga je pohvalil Clodion.
— Seveda, saj me je prignala žej. Clodion mu je brž primaknil poln polič.
— Ste že izročili kapitanu pismo? — ga je vprašal Coarasse.
— Žal, še ne. Izročim mu ga jutraj.
— Po mojem mnenju ste storili prav, da se mu niste pokazali, — je nadaljeval Coarasse. — Če se ne motim, je zelo slabe volje.
— Kadar izgublja, kar se dogaja zdaj zelo pogosto, ni nikoli dobre volje.
— Ali je bogat?
— Ne vem. Ljudje pravijo, da je močno zadolžen.
— Res?
— Nekaj časa si je izposojal denar tudi od žida Samuela, ki pa sedi zdaj v ječi.
Zopet je nekdo potrkal na okno.
Krčmar je hitel odpret in v krčmo sta vstopila še dva gosta.
Bila sta dva mlada plemiča, ki sta prihajala po vseh znakih sodeč iz igralnice.
— Umiram od žeje, — je dejal prvi.
— Saj ni čuda, — je odgovoril drugi, — ko smo pa vso noč igrali.

— Meni ni žal, — se je zasmejal prvi, — saj sem imel danes srečo.
— Pa še kakšno, dragi chevalier.
— Tristo pistol!
— A petsto jih je vam dolžan markiz de Beauverger.
— Hm, teh tristo, ki jih imam v žepu, pomeni mnogo več.
— Zakaj?
— Ker ne verjamem, da bi mi markiz svoj dolg plačal.
— Kako to?
— Odšel je ves obupan, kakor človek, ki si namerava pogratiti kroglo v glavo.
— Hm.
— Mislim, da je že na koncu, ker že ves mesec izgublja.
— Morda vas bo prosil, da malo počakate, toda plačal vam bo gotovo.
Clodion in Coarasse sta se spogledala.
Tudi La Ramee je razumel ta pogled.
— No, — je zamrmral sam pri sebi, — storil sem prav, da nisem stopil pred kapitana. Lahko si mislim, kako bi me bil sprejel.
Mlada plemiča sta plačala in hitro odšla.
La Ramee je neprestano pil in čim je bil njegov polič prazen, mu ga je Clodion brž napolnil.
Tudi dekleti sta se pripravljali k odhodu.
— Pojdiva, — je prigovarjala grizetka svoj prijateljici. — Zdaj boš menda že priznala, da tvojega seržanta danes ne bo.
— Kaj že odhajate, gospodična Catherine? — je vprašal La Ramee prijazno.

— Da.
— Ali naj vas spremim?
La Ramee je poskušal vstati, pa je omahnil nazaj na svoj stol.
Catherine se je zasmejala.
— Zdi se mi, da bi bilo spremstvo bolj potrebno vam, nego meni.
La Ramee se je ozrl na svoja tovariša.
— Izborna kapljica, — je dejal, — toda bojim se, da sem preveč pil.
— Eh, kaj za to! — je zamahnil Clodion z roko.
In znova mu je natočil.
— Pa naj bo, — se je udal La Ramee. In znova je v dušku izpraznil polič.
Dekleti sta odšli.
Tudi drugi gostje so se počasi porazgubili. Ura je odbila pet.
Končno sta vstala in odšla še zadnja dva gosta, pristaniška delavca. V krčmi so ostali samo Coarasse, Clodion, La Ramee in krčmar, ki je drmal za pultom.
— No, — je dejal Clodion, — še zadnji polič, prijatelji.
Vojak je v dušku izpraznil polič in s tem je bila njegova usoda zapечатena.
Zatisnil je oči, se zavalil pod mizo in že je smrčal. Clodion in Coarasse sta spoznala, da je napolnil trenutek, ko bosta zvedela, kaj je pisala markiza kapitanu.
Tudi krčmar je spal.
Ker pa ni bil pijan, sta se bala, da bi se ne zbudil. Zato se je Clodion oprežno sklonil pod mizo in začel brskati po žepih vojakove suknje.
Kmalu je našel pismo in ga potegnil iz žepa. Coarasse je brž segel nad

svečo konico svojega noža in odprl pismo.
Pismo se je glasilo:
»Minula noč nam ni prinesla zaželenega uspeha in zato prelivam vroče solze nad vso krivico, prekrito iz ljubezni do mene. Popraviti hočem vam storjeno krivico, obenem pa osvetiti se za vse naše nesrečne prijatelje. Prijatelj Agenville, ne igrate več in ne obupajte. Ljubim vas! Odpri-te jutri zvečer med enajsto in dvanajsto uro vratca palače na vrtu Saint Hermine.
Vaša Margot.«
— Zdi se mi, da ji je ime Marguerita, — se je zasmejal Clodion, ko mu je Coarasse izročil prečitano pismo.
Krčmar je še vedno trdno spal.
Pismo sta spravila nazaj in zapечатila kuverto. Potem se je Clodion znova sklonil in spravil pismo nazaj v žep vojakove suknje.
— No, kaj sodite o tem? — je vprašal Coarasse.
— Kaj sodim? Da je markizina ljubezen nova past.
— In komu naj bi bila nastavljena?
— Grofu de Blossac.
— Saj sedi v ječi.
— Tem bolj.
— Prijatelj, — je nadaljeval Coarasse, — ko sem hitel pred dvema urama po cesti, po kateri bi mogel priti v sobo v palači Saint-Hermine, kjer prenočuje naš kapitan in kjer sta tudi tista dva milijona, sem se zelo bal, da ...
— Da?
— Da naletim tam na pogumnega častnika, ki ga bom moral ubiti.
— No?

— Zdaj se pa ne bojim več.
— Hm.
— Saj je bil markiz eden izmed naših nasprotnikov v minuli noči in tako ...
— No?
— In tako bo to pomenilo samo nadaljevanje našega prekinjenega boja.
— To je res, toda ...
— Kakšen toda?
— Kaj bova delala potem, ko ga ubijeva?
— Na to sem že mislil in že imam pripravljen načrt.
— Glede markize?
— Da.
Coarasse je pri teh besedah zatislil oči.
— Pojasnim vam vse jutri, ali bolje rečeno, ko se oba naspiva.
— Kje bova pa spala?
— Tu.
— Če je človek tako truden, kakor sva midva, — je dejal Clodion, — spi enako dobro na trdi klopi, kakor na postelji.
— Krčmar naju tu gotovo ne bo motil, — se je zasmejal Coarasse.
Krčmar je res trdno spal za pultom. La Ramee je pa krepko smrčal pod mizo.
Coarasse je legel na eno, Clodion pa na drugo klop, in ko je le-ta ugasnil svečo, je nastala v krčmi tema in tišina.

Postani in ostani član „Vodnikov družbe“

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska 4. —

— Znižane cene. — Največja izbira. — Ceniki franko.

SPEDICIJA TURK LJUBLJANA

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.
Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33. (nasproti nove carinarnice)

prevzema

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili.
Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 9. (nasproti tovarnega kolodvora)

Glavnega zastopnika za Ljubljano

s plačo in provizijo išče zelo velika inozemska zavarovalnica. Gospodje iz branže naj nujno vpošljejo obširne ponudbe na: Publicitas d. d., Zagreb, Illica 9, pod števil. 37.835.

ZAHVALA.

Za premnoge osebe in pismene dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, svaka, strica in tasta, gospoda

Vinka Pogačnika

se vsem najiskrenejše zahvalujemo.

Zlasti se zahvalujemo vsem prijateljem v Brezicah, ki so nam nudili pomoč ob smrti in so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti, nadalje sokolskemu društvu Brežice in domačim pevcem, upravi ljubljanske sokolske župe, sokolskim društvom štepanja vas, Ljubljana IV. in šiška, sokolski četi na Lavrici in vsem zastopnikom ostalih sokolskih društev, šentjakobskemu in barjanskemu gospodarstvenstvu in kulturnemu društvu, upravi banovinske žrebarne, ustuzbenstvu mestne občine in ZTOI, Kolu jugoslovenskih sester Ljubljana, Moste in štepanja vas, uredništvu »Slov. Naroda« in ustuzbenstvu Narodne tiskarne in vsem, ki so spremili našega nepozabnega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Nadalje se zahvalujemo vsem darovalcem krasnega cvetja in še posebno zahvalo izrekamo pevskemu društvu »Sava« za ginitivo petje.

Ljubljana, dne 23. junija 1934.

GLOBOKO ŽALUJOČI.

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znakah. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE

SEZONSKO KUHARICO sprejme gost. Cirman v Mednem, pošta št. Vid.

STANOVANJA

ISCEM STANOVANJE za takoj, dvo- ali trisobno, svetlo in zračno, v ali blizu centra, s kopalnico in ostalim komfortom. Biti mora čisto in v novejši zgradbi. — Ponudbe z navedbo prostorov in cene na upravo »Slov. Naroda« pod št. 12. Tako na razpolago.

V LJUBLJANI iščem stanovanje z osebno za dijaka s 1. sept. — Naslov: Andrej, Murška Sobota.

DVOSOBNO STANOVANJE sončno, s pritlikinami in vrtno oddam takoj na Dolenjski cesti 18/I. 2143

STANOVANJE petsočno, solčno, z vsemi pritlikinami poleg univerze, prapravo za zdravnika, poceni oddam z južjem. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 2129

SEPARIRANO SOBO oddam. — Komenskega ulica št. 16/I, vrata 6. 2136

PRODAM

VEČ VINSKIH SODOV prodam Anton Štirn, Ježica pri Ljubljani. 2122

Za slabokrvne in oslabele je najboljšo sredstvo »JADRANSKA KAPLJICA« kri in moč tvoje vino. Steklenica Din 17.—. — Zaloge: M. Ravtar, Ljubljana, Stari trg št. 19. 45/T

SPALNICE iz orehove korenine, moderne, plekane in kuhinjske opreme ter drugo pohištvo dobite najceneje pri Andlovic, Ljubljana, Komenskega ulica 34. 46/T

PRODAM NEKAJ POHIŠTVA rabljenega, a zelo dobro ohranjenega. — Podrobnejše informacije daje iz prijaznosti med 8.—12. in 15.—18. uro F. R. Dubrovnik, ekonomat glavne carinarnice v Ljubljani. 2148

TATRA 2 cil. dobavni voz, porabljiv kot poltovorni ali šestdesetni osebni, malo vožen, za 1934 davek plačan, prodaj »Merkur«, Maribor, Meljska 12. 2140

NUDIMO VAM

za majhen denar dobra oblačila. A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

VLOGO Zadruga gosp. banke na 91.000 Din prodam. — Ponudbe: Oder, Zagreb, Vlasika 125.

ZAVESE vam najlepše napravi po izboru blaga specialni oddelček za zaves. — RUD. SEVER, Ljubljana, Marjin trg 2. — Kdor kupi blago pri meni, mu jih izgotovim brezplačno! 36/T

ZAKUHAVAJTE sadje in sočivje v WECKOVIH KOZARCIH, ki so najboljše. — Cenike pošilja zastoj trgovina s specerijo in železnino Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg. 2139

NEPREMIČNINE

PRENOSIŠČE Z GOSTILNO v bližini zagrebskega kolodvora prodam s hišo za 625.000 Din. — Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Illica 144.

TRGOVSKI LOKAL v Zagrebu, Jurjeva ulica 8, takoj oddam. Izredno dobro mesto. — Pojasilna daje šimur Rak, Zagreb, Visoka 20, telefon št. 24-06. 2137

POSESTVO, MLIN-ZAGA ob tržiški železnici napredaj vse skupaj ali brez gozdov. — Pojasilna daje Jurij Blažum, Šenčur. 2128

GLASBA

MUZIKA klavirji, pianini — Ljubljana, Sv. Petra cesta 40 — se je preselila v Knafljevo ulico št. 4, ter se za nadaljnja naročila priporoča. 8/T

Klavirji! Pianini! od Din 8.500.—

prve svetovne fabrikate: Be-sendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hötzl, Stingl original, ki so nesporno najboljše! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik, Slovenska cesta št. 7. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov in strun

RAZNO

PO 50 PARA ENTLANJE izdelovalnica perila, vezanje zaves, monogramov, azurja, gumnic itd. — »Juljana«, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12 (poleg Slamiča), Vošnjakova št. 2. 25/T

SEJEM ZELEZA skladišče strojev, tračnic, jekla itd. — Kras, Zagreb, Sajmišna 48/a.

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

JOS. REICH LJUBLJANA, Poljanski nasip št. 4-6 Pralnica — svetilnikalnica

PRIPOROČA SE KOPALIŠČE IN LETOVISČE SORLI, Gorenja vas, Poljanska dolina. 43/T

ZA POLETJE fresko, kamgarn, platnene obleke

in vsa druga krojaška dela izdelava hitro, točno in po modernih fazonah MODNI ATELJEJ

J. JELOVŠEK Ljubljana, Kongresni trg 8-I (poleg kina Matice) 2149

POZOR VINSKI TRGOVCI dobro situirani gostilničarji in vinogradniki! V našem oddam v centru Ljubljane dobro vpe-ljano restavracijo z lepim vrtnom. Iztoči se ogromno vina, piva in žganja. Najemnina nizka, večletna pogodba. Za prevzem inventarja in zaloge potrebno 60.000 Din. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Velik promet 2128«.

SODAVIČARSKO OBRT odda Drnovšek, Raka.

KURJA OCESA ODPRAVI EDINO PEDIKER! Druga sredstva nimajo uspeha. Bolečine se povečajo. Reši vas vsega zla samo pediker v kopališču Okrožnega urada.

CELEGA PIŠČANCA ocvrtega, za Din 16.—. dobiš v gostilni Mevželj, preje Plankar, Dolenjska cesta. Lep izprehod, izborna vina. 2150

ISCEM DRUŽABNIKA za napravo javnega kopališča poleg »špice« ob Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Rentabilno 2145«.

V LOGARSKO DOLINO jutri avtobusni izlet. Vožnja s hrano Din 120.—. — Trafika nasproči pošte. — Izletni avtobusi najceneje na razpolago. 2133

RESTAVRACIJA »FRANKOVSKI DVOR« v šiški naznanja cenj. gostom, da je prispelo novo, črno dalmatinsko, štajersko, dolensko vino. Lepo balinsko igrišče. — Se priporoča Ukmar. 2134

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6

OGLAŠUJTE

V malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.—. Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znakah. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko

V restavraciji hotela „METROPOL“

se točijo izborna vina po najnižjih cenah. Namizno črno po Din 10.—, prima cvček, belo belizsko in dolensko črna po Din 12.—, silvanec po Din 14.— in pekran po Din 16.—. — Prvovrstna kuhinja, znižane cene! Vina se točijo tudi v kavarni po le neznatno višjih cenah. — Priporočite se in ostali boste stalni gosti!

PLISE za volane v različnih gubah. SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov i. t. d. AZURIRANJE, entel volčkov in čipk. PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zaves, perila.

Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela štrukelj